

ใบรับรองปัญหาพิเศษ
ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง

การศึกษาสภาพการผลิตแอปเปิ้ลในเขตพื้นที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ปีการเพาะปลูก 2535

A Study on Sugar Apple Production in Amphur Pak Chong

Changwat Nakhonratchasima in 1992

ของ

นายทศพล คำสระแก้ว

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท.บ. (บริหารธุรกิจเกษตร)

เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2536

A
E
C

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

[Signature] 5 / 11 / 2536

(อาจารย์วิเชษฐ์ มณีรัตน์)

กรรมการปัญหาพิเศษ

[Signature] 5 / 11 / 2536

(อาจารย์บรรเลง ศรีพัฒน์ไธส)

หัวหน้าภาควิชาฯ

[Signature] 5 / 11 / 2536

(อาจารย์นิตยา สิทธิโชค)

๒๗.
๓ ๒๓๘๓
๒๕๓๖

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การศึกษาสภาพการผลิตน้ำตาลในเขตพื้นที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ปีการศึกษา 2535

A Study on Sugar Apple Production in Amphur Pak Chong
Changwat Nakhonratchasima in 1992

T097440

โดย

นายทศพล คำสระแก้ว

เสนอ

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)

ป.พ.

ท ๒๓๘ ก

๒๕๓๖

พ.ศ. 2536

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน.....

วันเดือนปี.....

097440

- 9 JUN 1996

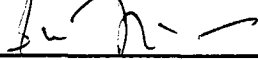
บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การศึกษาสภาพการผลิตน้อยหน่า ในเขตพื้นที่อำเภอปากช่อง
จังหวัดนครราชสีมา ปีการเพาะปลูก 2535

โดย : นายทศพล คำสระแก้ว

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตร์บัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)

สาขาวิชาเอก : บริหารธุรกิจเกษตร

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ : 5.1.109.2536.
(วิเชษฐ์ มณีรัตน์)

น้อยหน่าเป็นผลไม้เมืองร้อนชนิดหนึ่งที่นิยมปลูกกันมากในประเทศไทย เป็นผลไม้ที่มีรสหวาน มีกลิ่นหอมชวนรับประทาน มีคุณค่าทางอาหารสูงและมีการปลูกกันทั่วไป น้อยหน่าเป็นพืชที่มีความทนทานต่อความแห้งแล้ง ขึ้นได้ดีทุกสภาพภูมิอากาศ มีปัญหาเรื่องโรคและแมลงรบกวนน้อย และน้อยหน่ายังเป็นสินค้าที่นำไปจำหน่ายยังต่างประเทศอีกด้วย แต่ในปัจจุบันการผลิตน้อยหน่ายังมีปัญหาในเรื่องการเสื่อมสภาพของผลเร็วมาก ทั้งการขาดแคลนปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ดังนั้นเกษตรกรผู้ผลิตน้อยหน่าจึงประสบปัญหาทางด้านราคาและผลผลิตตกต่ำ ดังนั้นประสิทธิภาพของการผลิตน้อยหน่าจึงเป็นเรื่องที่นำศึกษาเพื่อนำไปปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตให้ดีขึ้น

ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปในการผลิต การจัดทำหน่วย ต้นทุนและรายได้จากการผลิตน้อยหน่า ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการผลิตและจำหน่ายน้อยหน่าในท้องที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ปีการเพาะปลูก 2535 รวม 64 ราย จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 50.07 ปี โดยมีการทำอาชีพเสริมทางด้าน การเกษตรอื่นด้วยและมีเหตุผลที่ปลูกน้อยหน่าเพราะเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี โดยมีพื้นที่ปลูกน้อยหน่า ครอบครัวยาวละ 44.27 ไร่ เงินทุนที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นเงินทุนของตนเองและเงินกู้ เกษตรกรส่วนใหญ่ จะนิยมปลูกพันธุ์ฝ้ายและปลูกพันธุ์หนึ่งรองลงไป เกษตรกรใช้ระยะปลูก 4 x 4 เมตร และใส่

ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์ ประมาณปีละ 1 ครั้ง มีการตัดแต่งกิ่งนอสนหน้า การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชโดยใช้สารเคมี สำหรับการป้องกันกำจัดวัชพืชนั้นใช้วิธีถางและคาน ใช้สารเคมีไถ และใช้เครื่องตัดหญ้า การเก็บเกี่ยวผลผลิตขึ้นอยู่กับช่วงที่ให้ผลผลิต ถ้าช่วงที่ให้ผลผลิตน้อยจะเก็บเกี่ยวห่างกันแต่ละครั้งประมาณ 4.33 วัน ถ้าผลผลิตมากจะเก็บเกี่ยวห่างกันแต่ละครั้งประมาณ 2.27 วัน เมื่อเก็บเกี่ยวแล้วจะมีพ่อค้ามารับซื้อที่แหล่งผลิต ทางด้านต้นทุนและรายได้จากการผลิตนอสนหน้าจะแยกเป็น 2 ระยะ คือระยะก่อนให้ผลผลิต เกษตรกรจะใช้ต้นทุนเฉลี่ย 1,281.21 บาทต่อไร่ต่อปี ระยะที่ 2 คือระยะที่ให้ผลผลิต จะใช้ต้นทุนเฉลี่ย 2,405.89 บาทต่อไร่ต่อปี มีรายได้เหนือต้นทุนผันแปรและกำไรสุทธิเท่ากับ 6,005.32 และ 5,527.30 บาทต่อไร่ต่อปี ตามลำดับ ผลผลิตเฉลี่ย 1,063.43 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี ราคาที่จุดคຸ້ມທຸນเท่ากับ 2.26 บาทต่อกิโลกรัมขึ้นไป ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการผลิตนอสนหน้าของเกษตรกร ได้แก่ สารเคมีราคาแพง การขาดแคลนน้ำ ปุ๋ยเคมีราคาแพง มีโรคและแมลงรบกวน ขาดแคลนเงินทุน ขาดแคลนแรงงาน การไม่มีอำนาจต่อรองทางการตลาด ราคาผลผลิตไม่แน่นอน และเกษตรกรทราบข้อมูลข่าวสารทางการตลาดน้อย

จากการศึกษาในเรื่องนี้ มีข้อเสนอแนะการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตนอสนหน้าดังนี้ รัฐควรจะมีบทบาท ในเรื่องการทำให้ความช่วยเหลือในด้านการให้สินเชื่อ และการควบคุมราคาของปัจจัยการผลิตให้มีราคาที่เหมาะสม ควรสนับสนุนการกระจายข่าวสารทางการตลาดให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ และควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาสุขภาพการเก็บเกี่ยวนอสนหน้าให้มากขึ้น และส่งเสริมการขยายตลาดนอสนหน้า ในต่างประเทศให้มากขึ้น รวมทั้งสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกพันธุ์นอสนหน้า ที่เป็นไปตามความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศให้มากยิ่งขึ้น

คำนิยม

ขอขอบพระคุณ "the LORD" ที่ทรงประทานให้ข้าพเจ้ามีทุกสิ่งในการทำปัญหาพิเศษ เล่มนี้สำเร็จได้และขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้ความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งใจและขอกราบขอบพระคุณ ขอขอบพระคุณ อาจารย์วิเชษฐ์ มณีรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ อาจารย์บรรเลง ศรีพัฒน์โกส อาจารย์กรรมการปัญหาพิเศษ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจทานและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตร เจ้าหน้าที่บรรณาธิการ ห้องสมุดสิรินธร(ปากช่อง) ที่ให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูลต่าง ๆ ขอขอบคุณอาจารย์ศิริจรรยา เครือวิริยะพันธุ์ และอาจารย์อรุสา บัวตะมะ ที่ให้คำแนะนำในการเลือกหัวข้อปัญหาพิเศษ

ขอขอบพระคุณอย่างพิเศษแก่ คุณเพ็ชรินทร์ สายวิจิตร ที่ให้ความสนับสนุนมาตลอด คุณเพ็ชรรัตน์ ศรีตระกูล ที่ให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องในการเริ่มต้นทำปัญหาพิเศษฉบับนี้ และคุณเปิ้ล สำหรับความมีใจช่วยเหลือ และขอขอบคุณ วีระศักดิ์ เจริญรัตน์ ที่ช่วยเหลือในด้านเครื่องพิมพ์ และเครื่องคอมพิวเตอร์และแนะนำการใช้โปรแกรมต่าง ๆ ขอขอบคุณ คำรณฤทธิ์ กิตติ และคงคา บัวคำ ที่ให้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ขอขอบคุณ คุณเชอร์รี่ ช่วยในการหาข้อมูลต่าง ๆ และขอบคุณ น้องแดงที่ช่วยกระตุ้นข้าพเจ้า ขอขอบคุณ เพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ที่ถามไถ่ข่าวคราวด้วยความสนใจเสมอ

ทศพล คำสระแก้ว

พฤศจิกายน 2536

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(5)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
การตรวจเอกสาร	3
วิธีการศึกษา	5
บทที่ 2 สภาพทั่วไปของอำเภอปากช่องจังหวัดนครราชสีมา และสภาพทั่วไปของน้อกหน้า	8
สภาพทั่วไปของอำเภอปากช่องจังหวัดนครราชสีมา	8
สภาพทั่วไปของน้อกหน้า	11
สภาพทั่วไปของการปลูกน้อกหน้า	11
ลักษณะทั่วไป	12
พันธุ์น้อกหน้า	13
การดูแลรักษา	14
โรคและแมลงศัตรูน้อกหน้าและการป้องกันกำจัด	16
การเก็บเกี่ยวผลผลิตน้อกหน้า	18
บทที่ 3 ผลการศึกษา	19
สภาพทั่ว ๆ ไปของเกษตรกรผู้ผลิตน้อกหน้า	19

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
สถานการณ์ผลิตน้ำของเกษตรกร	31
ต้นทุนและรายได้การผลิตน้ำ	39
ปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรผู้ผลิตน้ำ	43
บทที่ 4 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	47
สรุปผลการศึกษา	47
ข้อเสนอแนะ	49
เอกสารอ้างอิง	51
ภาคผนวก	52
ภาคผนวก ก. ไม้ผลสกุลเดียวกับน้ำ	53
ภาคผนวก ข. ตัวอย่างแบบสอบถาม	56

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เพศ	20
2	อายุ	20
3	การนับถือศาสนาและการศึกษา	21
4	สถานภาพ	22
5	จำนวนสมาชิกในครัวเรือนและจำนวนสมาชิกที่ใช้แรงงานในส่วนน้อยหน้า	23
6	ระยะเวลาในการปลูkn้อยหน้า	23
7	อาชีพเสริม	25
8	พื้นที่ถนอกรอง พื้นที่ปลูkn้อยหน้า และพื้นที่นอสนหน้าที่ให้ผลผลิตแล้ว	27
9	เหตุผลของเกษตรกรที่ปลูkn้อยหน้า	28
10	ประเภทของแรงงาน	29
11	วิธีการจ้างแรงงาน	29
12	ประเภทของเงินทุนที่ใช้ในการปลูkn้อยหน้า	30
13	แหล่งเงินทุนที่เกษตรกรกู้ยืม	31
14	พันธุ์นอสนหน้า	32
15	ระยะปลูก	32
16	การใส่ปุ๋น	33
17	การตัดแต่งกิ่ง	34
18	การป้องกันกำจัด และวิธีการป้องกันกำจัดโรคและแมลง	34
19	การป้องกันกำจัดวัชพืช	35
20	การเก็บเกี่ยวผลผลิตช่วงผลผลิตน้อย	36
21	การเก็บเกี่ยวผลผลิตช่วงผลผลิตมาก	37
22	ระยะเวลาที่เก็บเกี่ยวผลนอสนหน้า	38

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
23	แหล่งจำหน่ายผลผลิต	39
24	ต้นทุนการผลิตน้อยหน้า	41
25	รายได้จากการผลิตน้อยหน้า	43
26	ปัญหาและอุปสรรค	46

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แผนภาพแสดงอาณาเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา	10

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา

นอสน้าเป็นผลไม้เมืองร้อนชนิดหนึ่งที่นิยมปลูกกันมากในประเทศไทย เป็นผลไม้ที่มีรสหวาน มีกลิ่นหอมชวนรับประทานมีคุณค่าทางอาหารสูงอุดมไปด้วย โปรตีน ไขมัน น้ำตาล และแร่ธาตุหลายชนิดและมีการปลูกกันหลายภูมิภาคทั่วประเทศ นอสน้าเป็นพืชที่มีความทนทานต่อความแห้งแล้ง ปลูกง่าย ขึ้นได้ดีทุกสภาพภูมิอากาศ มีปัญหาเรื่องโรค และแมลงรบกวนนอสน้าเป็นไม้ผลขนาดย่อมต้นไม่สูงนัก แต่มีอายุยืนนับสิบปีขึ้นไป นอกจากผลที่นิยมในการรับประทานแล้ว ส่วนต่าง ๆ ของต้นนอสน้า ยังสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อีก เช่น ใบของนอสน้านำมาใช้โรยลวกพอกตัวแก้มักช้า และทาแก้มโรคผิวหนัง กลากเกลื้อน ส่วนเปลือกของผลก็ใช้ผสมกับเหล้ากินแก้มพิษงูกัด เปลือกของลำต้นใช้ต้มรับประทานแก้มโรคลำไส้อักเสบ รากก็ใช้เป็นยาระบายได้ ส่วนเมล็ดนั้นใช้สกัดเอาน้ำมันไปทำสบู่ได้ด้วย นอกจากนี้นอสน้ายังเป็นสินค้าที่จำหน่ายภายในประเทศ และอีกส่วนก็ยังสามารถส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศด้วย เช่น ฮองกง สิงคโปร์ บรูไน และญี่ปุ่น และในตลาดยุโรป เช่น ฝรั่งเศส เยอรมันตะวันตก เป็นต้น

ในปีการเพาะปลูก 2534 เนื้อที่การเพาะปลูกทั่วประเทศรวม 274,069 ไร่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่การเพาะปลูกมากที่สุด โดยมีพื้นที่เพาะปลูกจำนวน 204,266 ไร่ รองลงมาคือภาคเหนือ มีพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมด 36,975 ไร่ และส่วนที่เหลือก็เป็นพื้นที่การเพาะปลูกของภาคอื่น ๆ รวม 32,832 ไร่ โดยมีผลผลิตนอสน้าเฉลี่ยรวมทั้งประเทศ 952 กก./ไร่ /ปี ผลผลิตสดรวม 214,414 ตันต่อปี สำหรับจังหวัดที่มีการปลูกนอสน้ามากที่สุดเรียงตามลำดับ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมาจำนวน 135,359 ไร่ จังหวัดชัยภูมิ 15,791 ไร่ และจังหวัดเชียงใหม่ 7,952 ไร่ (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2534) ช่วงฤดูกาลในการเก็บเกี่ยวผลผลิตประมาณเดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ซึ่งจะคิดขนาดแบ่งออกเป็นชนิดผลขนาดพิเศษ

ผลขนาดใหญ่ ผลขนาดกลาง ผลขนาดเล็กและผลขนาดจิ๋ว จากรายงานของกรมการค้าภายใน ปี 2531 พบว่าราคาที่เกษตรกรขายได้จากส่วนน้อยหน้าแบ่งได้ดังนี้ ผลขนาดใหญ่ กิโลกรัมละ 9 บาท ผลขนาดกลาง กิโลกรัมละ 5 บาท ผลขนาดเล็ก กิโลกรัมละ 3 บาท

การปลูกน้อยหน้าในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา นั้นจะปลูกเพื่อการค้าเป็น อาชีพหลักและอาชีพเสริมควบกันไปกับการปลูกผลไม้ชนิดอื่นด้วย และเกษตรกรนิยมปลูกน้อยหน้ากันมาก เป็นอันดับหนึ่งของประเทศด้วย (สำนักงานเกษตรอำเภอปากช่อง, 2535) และกำลังขยายพื้นที่ การเพาะปลูกมากขึ้นเรื่อย ๆ แต่ผลน้อยหน้าเป็นผลไม้ที่มีการเสื่อมสภาพเร็วมาก จึงมีผลกระทบ โดยตรงต่อการจัดจำหน่ายเป็นอย่างมาก รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรผู้ปลูกคือ การ ขาดแคลนน้ำ ขาดแคลนแรงงาน และต้นทุนในการผลิตสูงโดยเฉพาะเรื่องปุ๋ย และค่ายาในการ บำรุงรักษาต้นน้อยหน้า ดังนั้นผู้ทำการศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญ และปัญหาต่าง ๆ จึงได้ ทำการศึกษาสภาพการผลิต ต้นทุน และรายได้ ของเกษตรกรผู้ปลูกน้อยหน้าเพื่อนำผลการศึกษา ที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการผลิตน้อยหน้าต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาสภาพทั่วไปของการผลิตน้อยหน้า ในเขตพื้นที่อำเภอปากช่อง จังหวัด นครราชสีมา
2. ศึกษาถึงต้นทุน และรายได้ของเกษตรกรที่ปลูกน้อยหน้า ในเขตพื้นที่อำเภอ ปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
3. ศึกษาถึงปัญหา และอุปสรรคในการผลิตน้อยหน้าของเกษตรกร ในเขตพื้นที่ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสภาพการผลิตน้อยหน้าโดยทั่วไปในเขตพื้นที่ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
2. ทำให้ทราบถึงต้นทุน และรายได้ที่ได้รับจากการผลิตน้อยหน้า ของเกษตรกร ในเขตพื้นที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
3. ทำให้ทราบถึงปัญหา และอุปสรรคในการผลิตน้อยหน้า ของเกษตรกรในเขตพื้นที่ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาทั้งในปัจจุบันและอนาคตสำหรับเกษตรกรที่สนใจ

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษารั้งนี้จะทำการศึกษาเกี่ยวกับ สภาพทั่วไปของการผลิตน้อยหน้า ต้นทุน และรายได้ของเกษตรกรในเขตพื้นที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นอำเภอที่มีการปลูกน้อยหน้ามากที่สุดในประเทศไทย

การตรวจเอกสาร

ไตรรัตน์ สายทองสุข(2520) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบังคับให้น้อยหน้าออกผลนอกฤดู พบว่าชาวสวนน้อยหน้าประสบกับปัญหาเรื่องราคาผลน้อยหน้าลดต่ำลงมากในช่วงฤดูกาลที่มีผลผลิตมากหรือช่วงเวลาที่เก็บผลพร้อมกันมาก ๆ ราคาผลน้อยหน้าที่ชาวสวนชายตกก็โลกรั้มละ 1-3 บาทซึ่งนับว่าต่ำมาก แต่ผลผลิตของน้อยหน้าที่ออกก่อนฤดูกาลหรือหลังฤดูกาลเก็บผลปกติจะพบว่ามีราคาสูงกว่า 2-3 เท่าตัว สาเหตุอันนี้ก็เนื่องมาจากการผลิตใบของต้นน้อยหน้าและจำนวนฝนที่ตกลงมาแต่ละท้องที่ไม่เหมือนกันทำให้ต้นน้อยหน้าแตกตาและออกดอกไม่พร้อมกัน ท้องที่

ใดเมื่อถึงฤดูแห่งแล้งเร็ว และหลังจากผ่านช่วงแห่งแล้งแล้วถ้ามีฝนตกลงมาเร็วย่อมทำให้ต้นน้อย-
หนามีโอกาสที่จะแตกตาเร็วกว่าปกติ จึงทำให้การออกดอกและเก็บผลผลิตได้เร็วกว่าด้วย ดังนั้น
การทดลองครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาผลของการให้น้ำน้อยหน้าหลังจากใบร่วงในระยะเวลาต่าง ๆ กันจะ
สามารถทำให้น้อยหน้าออกดอกเร็วขึ้นและมีผลผลิตสูงกว่าเดิมมากขึ้น

W.J.BROUGHTON and TAN GUAT(1979) รายงานว่าน้อยหน้าเป็นไม้ผลพวกที่
ต้องมีการบ่มให้เกิดการสุก และมีอัตราการหายใจสูงและอัตราการหายใจจะค่อยลดลงเรื่อย ๆ
เมื่อผลเสื่อมสภาพ (Climateric Fruit) ซึ่งในชบวนการนี้จะมี คาร์บอนไดออกไซด์ สูงสุด
ก่อนมีเอทิลีนในระหว่างหลังการเก็บเกี่ยว การสุกปกติจะเกิดขึ้นเมื่อมีอุณหภูมิระหว่าง 15-30 °C
และผลผลิตจะถูกเชื้อราทำลายได้ง่ายในอุณหภูมิที่สูงกว่า 25 °C เป็นต้นไป การเก็บในอุณหภูมิที่ต่ำ
กว่า 15 °C ก็อาจทำให้ผลเสียหายได้จากความเย็นนั้น การบ่มให้สุกที่โตขึ้นโดยการเอา คาร์
บอนไดออกไซด์ ออก แล้วเพิ่ม ออกซิเจน เข้าไปในห้องเก็บ แต่ถ้าให้สักระยะการบ่มออกไป
โดยการเพิ่มคาร์บอนไดออกไซด์เข้าไป แล้วเอา ออกซิเจน ออก เอทิลีนนี้จะไม่ปรากฏผลชัดเจนต่อ
การบ่มให้สุกนี้ ผลจะถูกเก็บรักษาภายใต้ความชื้นสัมพัทธ์ (Relative Humidities) ที่ต่ำจะทำ
ให้ผลสุกเร็วกว่าการเก็บในความชื้นสัมพัทธ์ที่สูงกว่า การจุ่มผลลงในสารละลาย อินโดล อะ
เซติก เอซิด (Indole Acetic Acid) ที่ความเข้มข้นระหว่าง 1/10000 - 1/100 M จะ
ช่วยเร่งการสุกได้ และระดับของกรดแอสคอร์บิก (Ascorbic Acid) และกลูโคส (Glucose)
จะเพิ่มขึ้นสูงสุดในไม้ผลพวก Climateric และจะลดลงเมื่อผลไม้มีการสุกมาก

ฉลองชัย แบบประเสริฐ(2522) กล่าวว่าประเทศไทยนิยมปลูกน้อยหน้าเป็นการค้า
มีอยู่ 2 พันธุ์ที่สำคัญได้แก่ น้อยหน้าหนัง และน้อยหน้าผ้า นอกจากนี้ยังมีน้อยหน้าอีกชนิดหนึ่งที่นิยม
ปลูกกันทั่วไป คือน้อยหน้าออสเตรเลีย (Atemoya) ซึ่งเป็นลูกผสมระหว่างเชอริมีวากับน้อยหน้า
และมีอยู่ด้วยกันหลายพันธุ์ ได้แก่ African Pride, Pink Mammoth, Coochi Island,
Page, Geffner และ Bradley

หัตถ์ชัย กสิโณฬาร (2534) ได้ทำการศึกษาถึงสรีรวิทยาหลังการเก็บเกี่ยวของผลน้อยหน่าและการเก็บรักษาของผลน้อยหน่าออสเตรเลีย ผลน้อยหน่าพันธุ์ฝ้าย พันธุ์หนึ่ง และออสเตรเลียพันธุ์ African Pride ที่มีวัยเดียวกันกับที่ชาวสวนเก็บเกี่ยว มีอัตราการหายใจอยู่ในช่วงขึ้นเนิน (Climacteric rise) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผลน้อยหน่าดังกล่าวเลยวัยแก่จัดและกำลังมีกระบวนการสุกเกิดขึ้น ทั้งนี้มีอัตราการหายใจสูงสุด (Climacteric Peak) เกิดขึ้นหลังการเก็บเกี่ยวแล้ว 4, 3 และ 4 วัน ตามลำดับ โดยผลนุ่มและมีกลิ่นหอมเกิดขึ้นพร้อมกับอัตราการหายใจสูงสุด ทั้ง 3 พันธุ์ นอกจากนี้ ผลน้อยหน่าออสเตรเลีย มักเกิดการปริแตกบริเวณรอบ ๆ ขั้วผลหลังจากมีอัตราการหายใจสูงสุดแล้ว 1 วัน สำหรับรูปแบบอัตราการผลิตเอทิลีนของผลน้อยหน่าพันธุ์ฝ้ายและพันธุ์หนึ่ง มีลักษณะคล้ายคลึงกันและมีอัตราสูงสุด (Ethylene peak) เกิดขึ้นพร้อมกับ มีอัตราการหายใจสูงสุด ส่วนในผลน้อยหน่าออสเตรเลีย เกิดเอทิลีนสูงสุดแล้วหลังจากเกิดอัตราการหายใจสูงสุดแล้ว 2 วันการสุกตามธรรมชาติของผลน้อยหน่าพันธุ์ฝ้ายพันธุ์หนึ่ง และพันธุ์ออสเตรเลีย ใช้ระยะเวลา 4, 3 และ 5 วัน หลังการเก็บเกี่ยว ตามลำดับ ผลน้อยหน่าออสเตรเลียมีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักมากกว่าอีก 2 พันธุ์ ทั้งนี้เปอร์เซ็นต์เปลือกของผลน้อยหน่าออสเตรเลียมีน้อยกว่า แต่มีเปอร์เซ็นต์เนื้อ เมล็ด และจำนวนเมล็ดมากกว่าผลน้อยหน่าทั้ง 2 พันธุ์และปริมาณวิตามินซี และคุณภาพการรับประทานของผลน้อยหน่าออสเตรเลียมีค่ามากกว่าผลน้อยหน่าทั้ง 2 พันธุ์

วิธีการศึกษา

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการออกแบบสอบถามและสัมภาษณ์เกษตรกรตัวอย่างผู้ผลิตน้อยหน่าจำนวน 64 ตัวอย่าง การคัดเลือกตัวอย่างทำการคัดเลือก 4 ตำบล ที่มีพื้นที่เพาะปลูกน้อยหน่ามากที่สุด จาก 12 ตำบล คือ ตำบลกลางดง ตำบลพญาเย็น ตำบลหมูสี และตำบลหนองน้ำแดง ตามลำดับ ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple

Random Sampling) แบบมีเงื่อนไขโดยประชากรตัวอย่าง คือ เกษตรกรผู้ผลิตน้อยหน้าในเขตพื้นที่ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการค้นคว้าจากวารสาร เอกสารต่าง ๆ จากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเช่น สำนักงานเกษตรอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา กรมส่งเสริมการเกษตรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รวมถึงนิตยสาร เอกสารทางวิชาการ และหนังสือจากหอสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หอสมุดบัณฑิตวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เพื่อให้ทราบถึงสภาพพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกรผู้ผลิตน้อยหน้า ในท้องที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จะใช้การวิเคราะห์ในเชิงพรรณนาประกอบตารางเป็นส่วนใหญ่ โดยมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$$1.1 \text{ การหาค่าร้อยละ} = (n/N) \times 100$$

n = จำนวนตัวอย่างที่ทำการศึกษา

N = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

$$1.2 \text{ การหาค่าเฉลี่ย} (\bar{X}) = \Sigma X_1 / N$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ย

ΣX_1 = ผลรวมของตัวอย่างที่ทำการศึกษา

N = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

2. เพื่อให้ทราบถึง ต้นทุน และรายได้อ โดยใช้สมการดังนี้

$$\text{ต้นทุนทั้งหมด} = \text{ต้นทุนผันแปร} + \text{ต้นทุนคงที่}$$

ต้นทุนผันแปรประกอบด้วยค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ

- ค่าปุ๋ย

- ค่าพันธุ์

- ค่าชาน้ำมันกำจัดศัตรูพืช

- ค่าแรงงานต่าง ๆ

ต้นทุนคงที่ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ

- ภาษีที่ดิน

- ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือและเครื่องจักรต่าง ๆ

เครื่องมือและเครื่องจักรประกอบด้วย

- รถแทรกเตอร์ติดพรวนหญ้า

- เครื่องพ่นยาแบบติดกับรถแทรกเตอร์

- กรรไกรสำหรับตัดแต่งกิ่ง

- จอบ

- เครื่องซึ้ง

- ตะกร้า

รายได้ = ราคาของน้อยหน่าที่ขายได้ x จำนวนผลผลิตน้อยหน่า

รายได้เหนือต้นทุนผันแปร = รายได้ - ต้นทุนผันแปร

กำไรสุทธิ = รายได้ - ต้นทุนทั้งหมด

ราคาจุดคุ้มทุน = ต้นทุนทั้งหมดต่อปี / ผลผลิตทั้งหมดต่อปี

บทที่ 2

สภาพทั่วไปของอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมาและน้อยหน้า

สภาพทั่วไปของอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

อำเภอปากช่องเดิมเป็นหมู่บ้านเล็ก ๆ ตั้งอยู่ในเขตดงพญาไฟ ขึ้นตรงต่อตำบล
ชนงพระ อำเภอจันทัก (สีคิ้ว) ต่อมารัชกาลที่ 5 ทรงโปรดให้สร้างทางรถไฟสาย กรุงเทพ-
นครราชสีมา เมื่อสร้างทางรถไฟมาถึงหมู่บ้านดังกล่าว ต้องมีการเปิดภูเขาระหว่างเขานกสูงกับ
เขาน้อย ทำเป็นทางรถไฟ จึงเรียกหมู่บ้านนี้ว่า "บ้านปากช่อง" ซึ่งหมายถึงปากช่องเขานั่นเอง
ในปี พ.ศ. 2482 ได้มีการเปลี่ยนแปลงเขตแดนโดยยุบรวมบางเขตกับอำเภอจันทัก (สีคิ้ว) ยุบ
ตำบลชนงพระเป็นตำบลจันทัก บ้านปากช่องจึงได้มาขึ้นกับตำบลจันทัก จนกระทั่งปี พ.ศ. 2492
หมู่บ้านปากช่องได้รับการยกฐานะเป็นตำบลปากช่อง พ.ศ. 2499 ทางราชการยกฐานะตำบล
ปากช่องขึ้นเป็น กิ่งอำเภอปากช่อง ต่อมาอีก 6 เดือน เลื่อนฐานะเป็นอำเภอปากช่องเมื่อวันที่
1 มกราคม พ.ศ. 2500 จึงมีความสำคัญในฐานะเป็นเมืองหน้าด่านของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ในการเดินทางไปสู่ภาคกลางและภาคอื่น ๆ

อำเภอปากช่องนี้มี พื้นที่ประมาณ 1,664.50 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ
1,040,312.50 ไร่ และเป็นร้อยละ 8.50 ของพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา แบ่งการปกครองออก
เป็น 12 ตำบล 161 หมู่บ้าน และมี 1 สุขาภิบาล คือ สุขาภิบาลกลางดง ในปัจจุบันนี้อำเภอ
ปากช่องมีประชากรทั้งสิ้น 145,231 คน ความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ย 87 คน ต่อตาราง
กิโลเมตร อำเภอปากช่องตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดนครราชสีมา ระยะทางห่างจาก
จังหวัดนครราชสีมาประมาณ 85 กิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพมหานคร 171 กิโลเมตร
มีอาณาเขตติดต่อ (ภาพที่ 1) ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อเขตอำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

ทิศใต้ ติดต่อเขตอำเภอเมืองนครนายก อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก และ
อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อเขตอำเภอสี่คิ้ว และอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

ทิศตะวันตก ติดต่อเขตอำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

สภาพพื้นที่โดยทั่วไปประกอบไปด้วยภูเขาใหญ่น้อย สภาพป่าถูกเปลี่ยนแปลงเป็นพื้นที่ทำการ
เกษตร แต่ยังมีสภาพป่าหลงเหลืออยู่บ้างบริเวณอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ มีลำน้ำสำคัญไหลผ่าน
อำเภอ คือ ลำตะคอง ลักษณะดินโดยทั่วไปเป็นดินชั้นถึงลึก มีการระบายน้ำดีเป็นดินเนื้อละเอียดมีความ
อุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ หรือต่ำ เหมาะสำหรับการเพาะปลูกอย่างถาวร สามารถใช้ปลูกพืช
ไร่ หรือไม้ผลต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี แต่จำเป็นต้องมีการใช้ปุ๋ยในอัตราที่เหมาะสมและควรมี
มาตรการในการอนุรักษ์ดินที่ถูกต้องวิธี

เนื่องจากสภาพพื้นที่โดยทั่วไปมีภูเขาใหญ่น้อย และได้รับความชุ่มชื้นจากอุทยาน ทำ
ให้อากาศไม่ร้อนจัดนัก สภาพอากาศโดยทั่วไปมีอากาศเย็นสบาย อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 30
องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดประมาณ 9 องศาเซลเซียส ประชากรส่วนใหญ่มีเชื้อชาติไทย
ศาสนาที่ประชากรนับถือมากที่สุดคือ ศาสนาพุทธ รองลงมาคือ อิสลาม และ คริสต์ ประชากรส่วน
ใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม ซึ่งได้แก่ การเพาะปลูก และการเลี้ยงสัตว์ การ
เพาะปลูกได้แก่ การปลูกพืชสวน เช่น น้อยหน่า มะม่วง มะละกอ การปลูกพืชไร่ เช่น ข้าวโพด
มันสำปะหลัง และการทำนา สำหรับการเลี้ยงสัตว์มีอยู่โดยทั่วไป เช่น โค กระบือ เป็ด ไก่
เป็นต้น ส่วนอาชีพอื่น ๆ ที่รองลงมา ได้แก่การค้าขาย รับจ้าง อุตสาหกรรม แต่จะมีอยู่น้อยมาก

สภาพทั่วไปของน้อกหน้า

น้อกหน้ามีชื่อสามัญว่า Sugar apple or Sweet Sop มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Annona squamosa* Linn. มีถิ่นกำเนิดในแถบร้อน และแห้งแล้งที่สุดของทวีปอเมริกากลาง มีหลักฐานว่านำเข้ามาเผยแพร่ในทวีปเอเชีย โดยชาวสเปน และปลูกครั้งแรกในประเทศฟิลิปปินส์ และชาวโปรตุเกสนำเข้ามาปลูกในประเทศอินเดีย น้อกหน้าที่นำเข้ามาปลูกครั้งแรกในประเทศไทย อยู่ระหว่าง พ.ศ. 2060-2230 โดยชาวโปรตุเกส นำเข้ามาปลูกตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา และสมัยลพบุรี และปลูกกันเรื่อยมาจนกระทั่งเกิดน้อกหน้าพันธุ์ดีที่ลพบุรี มีชื่อว่า "น้อกหน้าพระที่นั่งเฮน" หรือ "น้อกหน้าพระนารายณ์" สำหรับน้อกหน้าพันธุ์หนึ่งได้ถูกนำเข้ามาปลูกในปี พ.ศ. 2476 โดยนำเมล็ดน้อกหน้าจากเมืองไซ่ง่อน ประเทศเวียดนาม โดย ภคินี กาซัน ซึ่งอยู่ที่อารามแม่พระ จังหวัดอุบลราชธานี เป็นผู้นำเข้ามาปลูก พันธุ์ที่นำเข้ามาปลูกเป็นน้อกหน้าหนึ่งสีเขียว เมื่อปลูกต่อมาเรื่อย ๆ พบว่าน้อกหน้าหนึ่งสีเขียวบางต้นกลายพันธุ์มีใบ และผลเป็นสีทองจึงมีการเก็บเมล็ดไว้ขยายพันธุ์ต่อ เมื่อปลูกกันนาน ๆ เข้าจึงกลายเป็นน้อกหน้าหนึ่งพันธุ์สีทอง ซึ่งเมื่อนับอายุถอยหลังไปแล้วพบว่า น้อกหน้าหนึ่งพันธุ์สีทอง ซึ่งเกิดขึ้นที่ประเทศไทยนี้เองมีกำเนิดประมาณปี พ.ศ. 2502

สภาพทั่วไปของการปลูคน้อกหน้า

น้อกหน้าเป็นไม้ผลเมืองร้อนที่ทนทานต่อความแห้งแล้งได้ดี ต้องการอากาศที่ค่อนข้างแห้งแล้งในระยะระหว่างการออกดอก ซึ่งจะช่วยในการติดผลดีขึ้น มีขนาดใหญ่ และคุณภาพที่ดีกว่าอากาศที่มีความชื้นสูง ซึ่งการติดผลน้อกขนาดเล็กและแก่เร็ว คุณภาพก็ไม่ดี ในด้านลักษณะของดิน น้อกหน้าเป็นพืชที่ระบบรากตื้น จึงไม่ค่อยจำเป็นต้องมีหน้าดินลึก เพียงแต่ดินนั้นมีการระบายน้ำดี เป็นอันปลูคน้อกหน้าได้ ไม่ว่าจะเป็นดินเหนียว ดินทราย ดินหิน แม้แต่ดินที่มีหินปูนปนอยู่ถึง 50 เปอร์เซ็นต์ น้อกหน้ายังสามารถเจริญเติบโตได้ดี ความเป็นกรดเป็นด่างของดินที่จะปลูควรระอยู่ระหว่าง 5.5-6.5 แต่ไม่ควรปลูคน้อกหน้าในพื้นที่ที่อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลเกินกว่า

1,000 เมตร เพราะผลผลิตที่ได้จะไม่ดีเท่าที่ควร อย่างไรก็ตามดินที่จะปลูกน้อยหน้าให้เจริญเติบโต มีผลตกและได้ผลดี คือดินร่วนปนทราย หรือดินค้ำร่วนซุย ซึ่งเป็นดินที่มีธาตุอาหารของพืชอยู่มากหากเป็นดินทรายจัดควรมีการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ หรือปุ๋ยคอกลงไป เพื่อช่วยในการปรับปรุงคุณสมบัติของดิน และยังเป็นการช่วยรักษาความชุ่มชื้นในดินด้วย

ลักษณะทั่วไปของน้อยหน้า

ต้น เป็นไม้ผลยืนต้นขนาดกลาง ประเภทผลัดใบ มีความสูงโดยเฉลี่ย 10-15 ฟุต กิ่งก้านแตกไม่เป็นระเบียบ เปลือกลำต้นสีน้ำตาล ต้นเป็นไม้เนื้ออ่อน กิ่งอ่อนมีขนปกคลุมแต่กิ่งแก่ไม่มีขน

ใบ เป็นใบเดี่ยว เรียงสลับกันบนกิ่งสีเขียวเข้มเป็นรูปหอก ปลายใบแหลม โคนใบแหลมหรือเป็นรูปโล่ กว้าง 2-3 นิ้ว ยาว 4-6 นิ้ว ขอบใบเรียบ เส้นใบเรียงตัวแบบร่างแห ใบจะร่วงก่อนมีการแตกยอดอ่อน ระยะที่ใบอ่อนแตกใหม่จะมีขนมาก เมื่อใบแก่จะมีขนน้อย

ดอก เป็นแบบสมบูรณ์เพศ เกสรตัวผู้และตัวเมียอยู่ในดอกเดียวกัน แต่จะบานไม่พร้อมกัน โดยเกสรตัวเมียจะบานและพร้อมที่จะผสมเกสรก่อน การผสมเกสรส่วนใหญ่จึงเป็นการผสมข้ามดอกและอาศัยแมลง ระยะเวลา ตาดอกถึงดอกบานใช้เวลา 40 วัน มีทั้งดอกเดี่ยวหรือเกิดเป็นช่อสีเหลืองอมน้ำตาล มี 3 กลีบ ยาวประมาณ 1 นิ้ว ดอกจะบานทั้งกลางวันและกลางคืน และจะบานอยู่ 3-4 วัน ระยะตั้งแต่ดอกบานถึงเก็บผลได้ใช้เวลา 125 วัน

ผล น้อยหน้าเป็นแบบผลกลุ่ม เกิดจากดอกเดี่ยวที่มีรังไข่หลายอัน รูปร่างของผลเป็นแบบ ทรงกลม รูปไข่ รูปกรวยและรูปหัวใจ โคนผลแบน ปลายผลมน เส้นผ่าศูนย์กลางของผลประมาณ 5-10 เซนติเมตร เปลือกเป็นตาขาวหรือกลมขนาด 0.5-1.5 เซนติเมตร เนื้อจะหุ้มเมล็ดเป็นอัน ๆ ติดกับแกนกลางผล มีสีขาวรูปร่างและสีผลจะแตกต่างกันตามพันธุ์

เมล็ด รูปร่างกลมยาวเรียว สีน้ำตาลหรือสีดำ ภายในเต็มไปด้วยอาหารสะสมและมีถุงน้ำมัน จึงสามารถสกัดเอาน้ำมันมาใช้ในอุตสาหกรรมทำสบู่และสี ส่วนกากที่เหลือใช้ทำปุ๋ยได้

พันธุ์น้อยหน้า

พันธุ์ที่นิยมปลูกในทางการค้าของประเทศไทย สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 พันธุ์หลัก โดยแบ่งตามลักษณะของสีผิวของผล เนื้อ และสีของใบ ดังนี้

1. พันธุ์พื้นเมือง หรือน้อยหน้าฝ้าย ผลเป็นรูปทรงหัวใจ เปลือกหนา เมื่อสุกเปลือกจะไม่ล่อนและแตกง่าย เนื้อหยาบเป็นทราย มีเมล็ดมาก แบ่งย่อยตามลักษณะสีผิวของผล เป็น 2 ชนิด คือ

1.1 พันธุ์ผลสีเขียว หรือฝ้ายเขียว รูปร่างผลรูปหัวใจ เมื่อแก่เต็มทีผิวผลมีสีเขียวหรือขาวนวล ใบสีเขียว ร่องตาตื้นสีออกขาว ผิวผลค่อนข้างอ่อนนุ่ม เนื้อสีขาวหยาบเป็นทราย รสหวานจัด มีเปอร์เซ็นต์น้ำตาลเฉลี่ย 17.2 เปอร์เซ็นต์ เมื่อปอกเปลือกเนื้อมักติดเปลือก

1.2 พันธุ์ผลสีม่วง หรือฝ้ายครึ่ง ลักษณะภายนอกของผลรูปหัวใจมีขนาดเล็กกว่าพันธุ์อื่น ๆ ผิวผลสีม่วงเข้มเกือบไว้นานจะเป็นสีดำ ใบสีเขียวคล้ำ ตาขนร่องตาสีชมพู ผลสุกจะอ่อนนุ่ม ลักษณะภายในผล ปอกเปลือกไม่ล่อน เนื้อสีขาวอมชมพู เนื้อละเอียดกลิ่นหอมรสหวานมัน เปอร์เซ็นต์น้ำตาลเฉลี่ย 17 เปอร์เซ็นต์

2. พันธุ์หนัง หรือน้อยหน้าญวน ผลมีเปลือกบางเหนียว และล่อนแยกเป็นแผ่นจากเนื้อได้ ตาผลค่อนข้างใหญ่และตื้น เนื้อมาก หนา เหนียวสีขาว และละเอียดไม่เป็นทราย มีเมล็ดน้อย ซึ่งพันธุ์ที่นำมาปลูกแต่แรกคือพันธุ์หนังสีเขียว และได้ปลูกแพร่หลายต่อมา เมื่อนานเข้าเกิดกลายพันธุ์ เป็นพันธุ์หนังสีทอง ดังนั้นแบ่งตามลักษณะสีผิวของผลและใบเป็น 2 ชนิด คือ

2.1 พันธุ์หนึ่งเงี้ยว หรือน้อยหน้าเขมร ใบมีสีเขียวเข้ม ผลแก่จะมีสีเขียวขาว ตากกว้างไม่ค่อยย่น ร่องตาต้นสีเหลืองอ่อน เปลือกค่อนข้าง เนื่อมากสีขาวละเอียด รสหวานเปอร์เซ็นต์ น้ำตาล 17.9 เปอร์เซ็นต์ มีความทนทานต่อโรคและแมลง

2.2 พันธุ์หนึ่งสีทอง ใบสีเหลืองอมเขียวเมื่อผลมีขนาดเล็กจะมีสีเขียวเมื่อแก่จะ เปลี่ยนสีเป็นสีเหลืองทอง เนื่อมาก รสหวาน เปอร์เซ็นต์น้ำตาล 17.12 เปอร์เซ็นต์ ให้ผลน้อยกว่าพันธุ์หนึ่งเงี้ยว

นอกจากนี้ยังมีน้อยหน้าหนึ่งครั้ง เกิดจากการเพาะเมล็ดพันธุ์หนึ่งเงี้ยวที่ ตำบลหุมลี อำเภอบางบาล จังหวัดนครราชสีมา โดยมีลักษณะคล้ายพันธุ์ฝ้ายครั้ง แต่ตาต้นและใหญ่กว่า ปอกเปลือกได้ค่อนข้าง เนื่อเหนียวปนทราย ให้ผลดีกว่าพันธุ์หนึ่งทอง

การดูแลรักษา

การให้น้ำ ถึงแม้ว่าน้อยหน้าจะเป็นพืชที่ทนทานต่อความแห้งแล้ง แต่ในระยะที่ปลูกใหม่ถ้าให้น้ำช่วยต้นน้อยหน้า จะเจริญเติบโตเร็ว มีจำนวนรอดตายสูงรากจะแผ่กระจายไปใน หลุมได้สม่ำเสมอ พอต้น 1 ปี ก็ไม่จำเป็นต้องให้น้ำบ่อย และน้อยหน้าหลังจากตัดแต่งกิ่งเพื่อให้ ออกดอกนั้น ถ้าให้น้ำต้นละประมาณ 200 ลิตร ทุก 7-10 วัน จะแตกกิ่งใหม่ก่อนต้นที่ไม่ให้น้ำ และดอกจะบานภายใน 31 วัน ส่วนต้นที่ไม่ให้น้ำดอกจะบานภายใน 43 วัน การให้น้ำช่วยให้ผล เจริญเติบโตดีและเก็บเกี่ยวได้ผลเร็วกว่าปกติ ในระยะดอกบาน ส่วนไหนสามารถให้น้ำได้จะติด ผลได้ก่อน ถ้าให้น้ำสม่ำเสมอจะทำให้ขนาดของผล จำนวนผลและคุณภาพของผลดีกว่าปล้อย ตามธรรมชาติ

การใส่ปุ๋ย ในระยะปลูกใหม่ หลังจากปลูกน้อยหน้าประมาณ 2-3 เดือนแล้ว ควร ใส่ปุ๋ยวิทยาศาสตร์สูตร 15-15-15 ต้นละ 100 กรัม พร้อมกับกับปุ๋ยหมักด้วย เมื่อต้นน้อยหน้า โตขึ้นก็เพิ่มอัตราของปุ๋ยตามอายุ ในระยะให้ผลนั้น โดยปกติต้นน้อยหน้าจะเริ่มให้ผลเมื่อปลูกไปแล้ว

2-3 ปี ในระยะนี้ ควรใส่ปุ๋ยวิทยาศาสตร์สูตร 13-13-21 ต้นละ 0.5-1 กิโลกรัมต่อปี โดยแบ่งเป็น 2 ครั้ง ครั้งละเท่ากัน ครั้งแรกใส่หลังจากทำการตัดแต่งกิ่ง ครั้งที่สองใส่เมื่อน้อยหน้าเริ่มติดผลจะช่วยให้ผลดกมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ชาวสวนน้อยหน้า ควรใส่ปุ๋ยน้อยหน้าหลังจากตัดแต่งกิ่งแล้วทุกปี ปริมาณปุ๋ยคอกที่ใช้ ประมาณ 1 ปีบ โดยขุดวางเป็นวงกลมรอบรัศมีชายพุ่มทรงจะกว้างหนึ่งหน้าจอบ ลึกหนึ่งหน้าจอบ แล้วหว่านปุ๋ยคอกลงไป จากนั้นพรวนดินกลบ ปุ๋ยคอกที่ใช้ได้แก่ มูลไก่ มูลหมู มูลวัว เป็นต้น

การกำจัดวัชพืช เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อป้องกันวัชพืชแย่งสารอาหารจาก ต้นน้อยหน้าในขณะต้นยังเล็ก วิธีกำจัดโดยใช้จอบถางหรือไถพรวนด้วยรถไถ ถ้าจำเป็นอาจใช้สารเคมีจำพวกไซมาซีน 80 เปอร์เซ็นต์ ในอัตรา 150 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร (1 ปีบ) ฉีดพ่นเพื่อควบคุมเมล็ดหญ้าไม่ให้ขึ้นในระยะ 2-3 เดือน ในสวนน้อยหน้าที่ต้นให้ผลแล้วมีหญ้าขึ้นสูงใช้พาราควอท 80 ซีซี ต่อน้ำ 1 ปีบ ฉีดพ่นให้ต้นหญ้าตาย

การตัดแต่งกิ่ง น้อยหน้าเป็นไม้ผลที่มีปัญหาในการปฏิบัติดูแลรักษา ก่อนข้างจะแตกต่างกับไม้ผลอื่น ๆ คือ ต้นน้อยหน้าจะเสื่อมโทรมขนาดและรูปร่างของผลจะเล็กลงเรื่อย ๆ และผลจะบิดเบี้ยว การแก้ไขนอกจากโดยวิธีการใส่ปุ๋ย และอีกวิธีหนึ่งที่ควรปฏิบัติควบคู่ไปก็คือ การตัดแต่งกิ่งเพราะน้อยหน้าเป็นไม้ผลที่ผลัดใบ การออกดอกจะมีความสัมพันธ์กับการผลัดใบ โดยที่ดอกน้อยหน้าจะเกิดพร้อมกับการแตกใบอ่อน สำหรับน้อยหน้าในบ้านเราพอถึงต้นฤดูหนาวน้อยหน้าจะเริ่มพักตัว เคลื่อนย้ายอาหารจากใบไปสู่สมที่กิ่ง และ ใบจะร่วงในเดือนธันวาคม ถึง เดือนกุมภาพันธ์ ในกรณีที่ต้นน้อยหน้ามีอายุมากขึ้นให้ผลน้อยลง ถ้าไม่ต้องการรื้อถอนกิ่ง จะใช้วิธีตัดแต่งกิ่งต้นเดิมก็ได้ โดยเลียงกิ่งที่แตกระดับดินที่มีขนาดทิศทางตรงกันข้ามกันไว้สัก 4 กิ่ง ส่วนกิ่งอื่นบนต้นเดิมจะตัดแต่งตามปกติ ตัดแต่งกิ่งที่แตกระดับดินให้แตกพุ่มกว้าง หลังจากเก็บเกี่ยวผลและถึงฤดูตัดแต่งใหม่อีกปีหนึ่ง จึงใช้เลื่อยตัดต้นเดิมออก เลียงกิ่งที่แตกระดับดินขึ้นไปแทน ผลที่เกิดจากการตัดแต่งกิ่ง ถ้าเป็นผลขนาดใหญ่ควรใช้ปูนแดงที่รับประทานกับหมากละลายน้ำขึ้น ๆ ทาที่แผลเพื่อป้องกันเชื้อจุลินทรีย์

โรคและแมลงศัตรูน้อยหน้า และการป้องกันกำจัด

มีโรคและแมลงศัตรูน้อยหน้า และวิธีการป้องกันกำจัด ที่สำคัญพอสรุปได้ดังนี้

1. หนอนเจาะกิ่ง เป็นหนอนผีเสื้อ (Twing goring Caterpillar) โดยผีเสื้อวางไข่ที่ใต้ใบหรือตามกิ่ง เมื่อไข่ฟักเป็นหนอน หนอนจะเจาะกินเข้าไปในกิ่งแล้ว อาศัยหากินอยู่บริเวณแกนกลางของกิ่ง ไปตามความยาวของกิ่ง บางครั้งบริเวณที่ทำลายยาวถึง 40 เซนติเมตร จะทำให้กิ่งบริเวณเหนือจากที่แมลงเจาะทำลายใบเหี่ยวและแห้งตาย ถ้าตรวจดูตามกิ่งจะพบมูลหนอนถ่ายไว้บริเวณที่หนอนเจาะเข้าไป หากผ่ากิ่งตามความยาวจะพบหนอนตัว สีชมพู หัวสีน้ำตาลหรือดำ ขนาดยาว 2.3-2.8 เซนติเมตร หนอนเจาะกิ่งจะพบในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึงสิงหาคม การป้องกันกำจัดต้องหมั่นตรวจดูสวน ถ้าพบตัวเต็มวัยหรือไข่ให้ฉีดยาทำลายตัว หรือไข่ ถ้าหนอนเจาะแล้วให้ตัดกิ่งตากแล้วเผา

2. ด้วงกินใบ ชาวบ้านเรียกแมลงนี้กันว่า แมลงค่อมทอง เป็นด้วงวงซึ่งอยู่ในวงศ์ Curculionidae ตัวสีเขียวอมเหลืองหรือสีเขียวเหลืองทอง ชื่อ Hypomeces squamasus ด้วงชนิดนี้จะกัดกินใบอ่อนและใบแก่ ทำให้ใบแห้งโดยเฉพาะขอบ ๆ ใบ ด้วงชนิดนี้จะระบาดเกือบตลอดปี และสามารถทำลายพืชได้หลายชนิด เช่น มะม่วง ะโวภาคโต ลิ้นจี่ เป็นต้น การป้องกันต้องหมั่นฉีดยาเสมอ ถ้าพบตัวด้วงอาจใช้ เชฟวิน หรือคัลตริน ฉีดทำลายก็ได้

3. หนอนผีเสื้อเจาะผล ชื่อ Anonaepestis bengalella Pag. ผีเสื้อจะวางไข่ที่ผิวผลเมื่อไข่ฟักเป็นตัวหนอน หนอนจะเจาะเข้าไปที่ผิวผล แล้วถ้ำสมูลเป็นรูๆให้เห็น หนอนจะกินเข้าไปในเนื้อ มีลักษณะค่อนข้างกลมสีดำ หรือสีน้ำตาล ตัวยาว 1.5-2.0 มิลลิเมตร หนอนอาศัยอยู่ในผลแล้วจะมาเข้าดักแด้ที่ผิวเปลือกด้านใน บริเวณผิวผลด้านที่ถูกแมลงทำลายจะมีลักษณะเป็นสีน้ำตาลดำ และเปลือกจะแข็งกว่าบริเวณอื่น ถ้าหนอนทำลายตอนผลเล็ก ผลจะแห้งดำสนิทติดกับต้นหรือร่วงหล่นไป ถ้าเป็นผลโตอาจจะยังไม่ร่วง แต่เอาไปขายไม่ได้ราคา ผีเสื้อหนอนชนิดนี้

ระบาดใน เดือนพฤษภาคม ถึง เดือนธันวาคม จึงควรหมั่นฉีดยาป้องกันไม่ให้มีเสี้อมาวางไข่และ
หนอนทุก 7-10 วัน

4. แมลงวันผลไม้ หรือที่เรียกว่าแมลงวันทอง เป็นศัตรูที่สำคัญที่ทำความเสียหาย
ให้กับผลไม้เกือบทุกชนิด การระบาดของแมลงวันผลไม้ จะระบาดอยู่ตลอดทั้งปี แต่ที่ระบาดมาก
ที่สุดในช่วงเดือน มีนาคม ถึง มิถุนายน ซึ่งจะเข้าทำลายตั้งแต่ผลไม้ยังเล็กอยู่ ลักษณะตัวของ
แมลงวันนี้ จะมีปีกสีน้ำตาลแดง ส่วนอกมีลวดลายเห็นได้ชัดเจน ตัวผู้กินจะมน ส่วนตัวเมียจะมีก้น
แหลม เนื่องจากมีส่วนของอวัยวะวางไข่ ยื่นออกมา ตัวเต็มวัยจะมีอายุ 1-3 เดือน สามารถ
ไข่ได้วันละ 20-50 ฟอง ตลอดอายุจะวางไข่ได้ 1,200 ฟอง โดยจะใช้ไข่ที่อวัยวะที่ยื่นออกมาแทง
เข้าไปในผลไม้แล้ว วางไข่ จากนั้นประมาณ 24-36 ชั่วโมง จะฟักเป็นตัวหนอน อยู่ในผลไม้ ซึ่ง
เมื่อหนอนโตเต็มที่จะมีขนาดยาว 1 เซนติเมตร การป้องกันและกำจัด ควรรักษาส่วนผลไม้ให้
สะอาดไม่เป็นที่หลบซ่อนของแมลงวันผลไม้ ใช้วัสดุห่อ ซึ่งเป็นวิธีที่ดีที่สุด ใช้กับดักโดยให้สารล่อ

5. เพลี้ยแป้ง พวง Pseudococcid sp. คุคน้ำเลี้ยงจากกิ่ง ี้วผลและผิว
ผลควรรีใช้มาลาไซออน ผสมกับยาจับใบหรือผสมกับไวท์ออซ ฉีดพ่น

6. โรคกิ่งแห้ง เกิดจากเชื้อราแอนแทรกโนส มักเกิดกับใบก่อนแล้วลามไปยัง
บริเวณปลายกิ่ง ทำให้กิ่งแห้งตาย การป้องกันฉีดยากันรา ในระยะฝนตกชุกถ้าพบระบาดมากให้ตัด
กิ่งแล้วเผาทำลายเสีย

7. โรคมัมมี่ ยังไม่ทราบสาเหตุแน่ชัด มักพบในฤดูช่วงเดือนมิถุนายน ถึงสิงหาคม
เกิดได้กับผลขนาดเล็กและขนาดใหญ่ โดยเริ่มแรกมีจุดเล็กสีน้ำตาลดำบริเวณผิวผล แล้วจุดจะ
ขยายใหญ่ขึ้นตามเป็นปื้น ทำให้ผลเป็นสีน้ำตาลดำทั้งผล และแห้งคาต้น ถ้าเป็นน้อยหน้าผลแก่
ก่อนที่เชื้อจะลุกลามไปมาก สามารถเก็บผลได้ แต่เนื้อได้เปลือกที่เป็นโรคจะแข็งเป็นไต รสไม่
อร่อย มักพบในส่วนที่มีใบแน่นทึบ การถ่ายเทอากาศไม่ดี

8. ราคา มักจะเกิดตามก้านใบ ใบยอดและผล การป้องกันรักษาใช้ยาเบอร์โดผง 3-5 ซ็อนแกง ผสมน้ำ 20 ลิตร ฉีดให้จับตามใบและยอดที่เกิดราคา 5-7 วันต่อครั้ง ฉีด 2-3 ครั้ง จนกว่าจะหาย

9. ปลวก จะทำรังบริเวณใต้โคนต้นน้อยหน่า กัดกินรากโคนต้นจนตาย การป้องกันรักษา ใช้ยาดีดริน ราดโคนต้นหรือใช้น้ำยาฟูโมแกส หรือคาร์บอนเตตราคลอไรด์ หรือคาร์บอนในซิลิเฟด อย่างใดอย่างหนึ่งใส่เข็มฉีดยาในรูที่มีหนอนแล้วอุดทันที โดยอาจใช้สำลีชุบน้ำยาอุดก็ได้

การเก็บเกี่ยวผลผลิตน้อยหน่า

น้อยหน่าแต่ละพันธุ์จะสามารถเก็บเกี่ยวผลได้นับจากวันที่ดอกบาน ใช้เวลาใกล้เคียงกันประมาณ 110-125 วัน ซึ่งขึ้นอยู่กับปริมาณน้ำที่ต้นน้อยหน่าได้รับ ถ้าได้รับน้ำสม่ำเสมอจะได้ผลที่แก่เร็วและผลโต ผลของน้อยหน่าสามารถเก็บมาบ่มให้สุก และมีรสหวานเพิ่มขึ้นแม้ว่าตอนเก็บไม่แก่จัดก็ตาม น้อยหน่าโดยทั่วไปจะเริ่มให้ผลในปีที่ 3 และจะให้ผลเต็มที่ตั้งแต่ปีที่ 4 เป็นต้นไป แต่ถ้าเป็นส่วนที่มีดินดีและการรักษาดี จะเริ่มให้ผลได้ในปีที่ 2 การสังเกตว่าผลน้อยหน่าแก่หรือไม่จะดูจากความห่างของร่องตา และสีผิวของผล เช่น น้อยหน่าพันธุ์ผลสีเขียว จะมีสีเขียวอมเหลือง ร่องตามีสีเหลืองครีม น้อยหน่าพันธุ์ผิวสีครึ่งจะมีสีผิวของผล เป็นสีครึ่งร่องตาสีชมพู น้อยหน่าพันธุ์หนังทอง ผิวผลจะเปลี่ยนเป็นสีเขียวอมเหลือง ร่องตาสีครีม เป็นต้น การเก็บผลเพื่อขายในระยะทางไกล ๆ นิยมเก็บเมื่อร่องตาเริ่มห่าง การเก็บผลน้อยหน่าต้องให้มีเวลาติดมาด้วยพยายามอย่าให้ผิวช้ำดำ ชาวสวนจะเก็บเกี่ยวผลโดยใช้มือปลิดตัดขั้วผลในผลที่อยู่ระดับเอื้อมมือถึง หรือใช้มีดหรือกรรไกรตัดให้ตัดขั้ว ถ้าน้อยหน่าอยู่สูงจะใช้ ไม้สอยที่มีลักษณะเป็นเหล็กแบน 2 อันประกบกันคล้ายง่าม ใช้เสียบกับขั้วผลให้อยู่ระหว่างเหล็ก แล้วบิดมือขั้วผลจะถูกหนีบติดอยู่ไม่หลุด ดึงลงมาปลดผลลงตะกร้า เมื่อเต็มตะกร้าก็จะเอามาผ่าใส่ถังซึ่งกรูใบตองนำมาคัดขนาดเพื่อจำหน่าย

บทที่ 3

ผลการศึกษา

จากการศึกษาเกษตรกรผู้ผลิตน้อยหน้าในท้องที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 64 ตัวอย่าง สรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของเกษตรกรผู้ผลิตน้อยหน้า

สภาพทั่วไปของเกษตรกรผู้ผลิตน้อยหน้า ประกอบด้วยสภาพทั่วไปทางสังคมได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ศาสนา สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และจำนวนสมาชิกที่ใช้แรงงานในสวนน้อยหน้า และสภาพเศรษฐกิจได้แก่ อาชีพ ทรัพย์สิน รายได้ และรายจ่าย ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการผลิตน้อยหน้า ปีการผลิต 2535

เพศ

เกษตรกรผู้ผลิตน้อยหน้าในท้องที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เป็นเพศหญิง 34 คน คิดเป็นร้อยละ 53.12 และเป็นเพศชาย 30 คน คิดเป็นร้อยละ 46.88 (ตารางที่ 1)

อายุ

เกษตรกรโดยส่วนใหญ่ร้อยละ 34.38 มีอายุอยู่ในช่วง 51-60 ปี คือจำนวน 22 คน รองลงมาที่มีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี จำนวน 13 คน อายุต่ำกว่า 31 ปี จำนวน 12 คน สูงกว่า 60 ปี จำนวน 9 คน และอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 20.31, 18.75, 14.06 และ 12.50 ตามลำดับ เกษตรกรโดยเฉลี่ยแล้วมีอายุ 50.07 ปี (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 1 เพศ

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
หญิง	34	53.12
ชาย	30	46.88
รวม	64	100.00

ตารางที่ 2 อายุ

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 31 ปี	12	18.75
31-40 ปี	8	12.50
41-50 ปี	13	20.31
51-60 ปี	22	34.38
สูงกว่า 60 ปี	9	14.06

การนับถือศาสนา และระดับการศึกษา

เกษตรกรทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธและได้รับการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษาจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 79.69 นอกจากนั้นได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 14.06 และปริญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 การนับถือศาสนา และระดับการศึกษา

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
นับถือศาสนา		
พุทธ	64	100
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	51	79.69
มัธยมศึกษา	9	14.06
ปริญาตรี	4	6.25

สถานภาพ

เกษตรกรแต่งงานแล้วจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 79.68 เป็นโสด จำนวน 10 คน และหม้าย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 15.63 และ 4.69 ตามลำดับ (ตารางที่ 4)

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
เจ้าพนักงานเกษตร

ตารางที่ 4 สถานภาพ

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
แต่งงาน	51	79.68
โสด	10	15.63
หม้าย	3	4.69
รวม	64	100.00

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และจำนวนสมาชิกที่ใช้แรงงานในสวนน้อยหน้า

เกษตรกรส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือนในช่วง 4-6 คน จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 40.63 รองลงมามีสมาชิก 1-3 คน จำนวน 22 คน มีสมาชิก 7-9 คน จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 34.37 และ 25 ตามลำดับ โดยมีสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4.8 คน สมาชิกที่ใช้แรงงานในสวนน้อยหน้า 1-3 คนมีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 จำนวนสมาชิกที่ใช้แรงงานในสวนน้อยหน้า 4-6 คน มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 14.06 และสมาชิกใช้แรงงานในสวนน้อยหน้า 7-9 คน มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.69 โดยเฉลี่ยแล้วจำนวนสมาชิกที่ใช้แรงงานในสวนน้อยหน้าเท่ากับ 2.6 คน (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนและจำนวนสมาชิกที่ใช้แรงงานในส่วนน้อยหน้า

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน		
1-3 คน	22	34.37
4-6 คน	26	40.63
7-9 คน	16	25
จำนวนสมาชิกที่ใช้แรงงานในส่วนน้อยหน้า		
1-3 คน	52	81.25
4-6 คน	9	14.06
7-9 คน	3	4.69

ตารางที่ 6 ระยะเวลาในการปลูกน้อยหน้า

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	4	6.25
5-10 ปี	26	40.63
11-20 ปี	16	25
มากกว่า 21 ปี	18	28.12

ระยะเวลาที่ปลูกน้อยหน้า

ส่วนใหญ่แล้วเกษตรกรจะปลูกน้อยหน้ามานานแล้ว 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.63 จำนวน 26 คน รองลงมา คือปลูกน้อยหน้ามากกว่า 21 ปี มีจำนวน 18 คน ระหว่าง 11-20 ปี มีจำนวน 16 คน และ น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 28.12, 25 และ 6.25 ตามลำดับ โดยเฉลี่ยแล้วเกษตรกรใช้เวลาปลูกน้อยหน้ามาแล้ว 14.73 ปี (ตารางที่ 6)

อาชีพเสริม

เกษตรกรมีอาชีพเสริมที่ทำคือปลูกข้าวโพด 17 คน คิดเป็นร้อยละ 26.56 รองลงมาคือ อาชีพทำสวนมะม่วง และสวนมะขามเท่ากันคือ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 มีอาชีพทำสวนลิ้นจี่ ฝรั่ง และไม่มีอาชีพเสริมเท่ากัน คือจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 14.06 อาชีพค้าขาย จำนวน 8 คน ทำสวนทุเรียน จำนวน 6 คน ทำสวนเงาะ จำนวน 4 คน ปลูกมันสำปะหลัง จำนวน 3 คน เลี้ยงนกกระทา และปลูกดอกไม้ เท่ากัน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50, 9.37, 6.25, 4.68 และ 1.56 ตามลำดับ (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 อาชีพเสริม^{1/}

(จำนวน = 91)

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ปลูกข้าวโพด	17	26.56
สวนมะม่วง	12	18.75
สวนมะขาม	12	18.75
สวนต้นจี่	9	14.06
สวนทุเรียน	6	9.37
สวนเงาะ	4	6.25
ปลูกมันสำปะหลัง	3	4.68
เลี้ยงนกกระทา	1	1.56
ปลูกดอกไม้	1	1.56
รับจ้าง	9	14.06
ไม่มี	9	14.06
ค้าขาย	8	12.50

หมายเหตุ 1/ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

การถือครองที่ดิน

เกษตรกรส่วนใหญ่มีพื้นที่ถือครองที่ดิน จำนวน 41-60 ไร่ จำนวน 17 คน คิดเป็น ร้อยละ 26.56 รองลงมา มีพื้นที่ถือครองที่ดิน จำนวน 61-80 ไร่ จำนวน 13 คน จำนวน 1-20 ไร่ จำนวน 12 คน มากกว่า 100 ไร่ จำนวน 9 คน 81-100 ไร่ จำนวน 8 คน และ

21-40 ไร่ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 20.31, 18.76, 14.06, 12.5 และ 7.81 ตามลำดับ
เกษตรกรมีพื้นที่ถือครองโดยเฉลี่ย 85.53 ไร่ ต่อครอบครัว

เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้พื้นที่ปลูกน้อยหน้า 1-20 ไร่ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ
32.81 รองลงมาใช้พื้นที่ปลูก 41-60 ไร่ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 21.88 ใช้พื้นที่ปลูก
61-80 ไร่ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 17.19 ใช้พื้นที่ปลูก 21-40 ไร่ และ 81-100 ไร่
จำนวน 7 คน เท่ากันคิดเป็นร้อยละ 10.94 และมากกว่า 100 ไร่ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ
6.24 เกษตรกรมีพื้นที่ปลูกน้อยหน้าโดยเฉลี่ย 44.27 ไร่ ต่อครอบครัว

จากจำนวนพื้นที่ที่ใช้ปลูกน้อยหน้าดังกล่าว จะเป็นพื้นที่ที่ให้ผลผลิตแล้วจำนวน 1-20
ไร่ มากที่สุด จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 32.81 รองลงมาคือ 41-60 ไร่ จำนวน 15 คน
21-40 ไร่ จำนวน 13 คน 61-80 ไร่ จำนวน 11 คน และ 81-100 ไร่ จำนวน 4 คน
คิดเป็นร้อยละ 23.45, 20.31, 17.19 และ 6.24 ตามลำดับ และไม่มีเกษตรกรคนใดที่มีพื้นที่
ปลูกน้อยหน้า ที่ให้ผลผลิตแล้วจำนวน มากกว่า 100 ไร่ โดยมีพื้นที่ที่ให้ผลผลิตแล้วเฉลี่ยเท่ากับ
39.46 ไร่ ต่อครอบครัว (ตารางที่ 8)

เหตุผลที่ปลูกน้อยหน้า

เกษตรกรปลูกน้อยหน้าเนื่องมาจากเห็นว่ามีรายได้ดี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ
45.31 รองลงมาเนื่องมาจากต้นทุนการผลิตต่ำ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 23.44 ผลผลิต
สูงจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 20.31 เพื่อนบ้านชักชวนจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 14.06
ทนต่อโรคและแมลงจำนวน 6 คนคิดเป็นร้อยละ 9.37 เป็นที่นิยมของผู้บริโภค และเหมาะสมกับ
สภาพพื้นที่ จำนวน 4 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 6.25 และทางราชการส่งเสริมจำนวน 3 คน
คิดเป็นร้อยละ 4.67 ทั้งนี้เกษตรกรส่วนใหญ่จะมีเหตุผลมากกว่า 1 อย่าง สำหรับประกอบการ
ตัดสินใจในการปลูกน้อยหน้า (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 8 พื้นที่ถือครอง พื้นที่ปลูกน้อยหน้า และ พื้นที่น้อยหน้าที่ให้ผลผลิตแล้ว

รายการ	พื้นที่ถือครอง		พื้นที่ปลูกน้อยหน้า		พื้นที่ที่ให้ผลผลิตแล้ว	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
จำนวนพื้นที่						
1-20 ไร่	12	18.76	21	32.81	21	32.81
21-40 ไร่	5	7.81	7	10.94	13	20.31
41-60 ไร่	17	26.56	14	21.88	15	23.45
61-80 ไร่	13	20.31	11	17.19	11	17.19
81-100 ไร่	8	12.50	7	10.94	4	6.24
มากกว่า 100 ไร่	9	14.06	4	6.24	-	-

ประเภทของแรงงาน และวิธีการจ้างแรงงาน

เกษตรกรใช้ทั้งแรงงานในครอบครัว และแรงงานจ้างประกอบกันเป็นจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 73.44 ใช้แรงงานในครอบครัวอย่างเดียว จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 26.56 (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 9 เหตุผลของเกษตรกรที่ปลูกน้อยหน้า^{1/}

(จำนวน = 83)

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
รายได้ดี	29	45.31
ต้นทุนการผลิตต่ำ	15	23.44
ผลผลิตสูง	13	20.31
เพื่อนบ้านชักชวน	9	14.06
ทนต่อโรคและแมลง	6	9.37
เป็นที่นิยมของผู้บริโภค	4	6.25
เหมาะสมกับสภาพพื้นที่	4	6.25
ทางราชการส่งเสริม	3	4.67

หมายเหตุ 1/ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

วิธีการจ้างแรงงาน

สำหรับในกรณีการจ้างแรงงานนั้น เกษตรกรส่วนใหญ่มีวิธีจ้างแรงงานโดยจ้างชั่วคราวเป็นรายวัน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 59.38 รองลงมาคือจ้างประจำจำนวน 17 คน และการจ้างเหมา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 26.56 และ 6.25 ตามลำดับ (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 10 ประเภทของแรงงาน

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
แรงงานในครอบครัวและแรงงานจ้าง	47	73.44
แรงงานในครอบครัว	17	26.56
รวม	64	100.00

ตารางที่ 11 วิธีการจ้างแรงงาน^{1/}

(จำนวน = 59)

จ้างเหมา	จำนวน(คน)	ร้อยละ
จ้างชั่วคราวเป็นรายวัน	38	59.38
จ้างประจำ	17	26.56
จ้างเหมา	4	6.25

หมายเหตุ 1/ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ประเภทของเงินทุนที่ใช้ในการทำสวนน้อยหน้า

เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้เงินทุนของตนเอง และเงินกู้ในการทำสวนน้อยหน้าจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 42.19 รองลงมาใช้เงินทุนของตนเองจำนวน 25 คน และใช้เงินทุนจากการกู้ยืมจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 39.06 และ 18.75 ตามลำดับ (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ประเภทของเงินทุนที่ใช้ในการปลูกน้อยหน้า

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เงินของตนเองและเงินกู้	27	42.19
เงินตนเอง	25	39.06
เงินกู้	12	18.75
รวม	64	100.00

แหล่งเงินทุนที่เกษตรกรกู้ยืม

แหล่งเงินทุนที่เกษตรกรกู้ยืมมากที่สุด คือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 34.38 รองลงมากู้ยืม จากธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 10.94 จากเพื่อนบ้าน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 จากสหกรณ์การเกษตรและพ่อค้านายทุน เท่ากันจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.69 (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 แหล่งเงินทุนที่เกษตรกรกู้ยืม

(จำนวน = 39)

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ช.ก.ส.	22	34.38
ธนาคารพาณิชย์	7	10.94
เพื่อนบ้าน	4	6.25
สหกรณ์การเกษตร	3	4.69
พ่อค้านายทุน	3	4.69

ตอนที่ 2 สภาพการผลิตนอชหน้าของเกษตรกร

พันธุ์นอชหน้า

เกษตรกรทั้งหมดทราบแน่ชัดว่าพันธุ์นอชหน้าที่ใช้ปลูกเป็นพันธุ์ฝ้าย จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือพันธุ์หนึ่ง จำนวน 51 คนและพันธุ์ออสเตรเลีย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 79.69 และ 1.56 ตามลำดับ (ตารางที่ 14)

ระยะปลูก

เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ระยะปลูก 4 x 4 เมตรจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 84.38 รองลงมาใช้ระยะปลูก 4 x 3 เมตร จำนวน 9 คน และใช้ระยะปลูก 3.5 x 3.5 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 14.06 และ 1.56 ตามลำดับ (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 14 พันธุ์น้อยหน้า^{1/}

(จำนวน = 116)

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ฝ้าย	64	100.00
หนัง	51	79.69
ออสเตรเลีย	1	1.56

หมายเหตุ 1/ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ตารางที่ 15 ระยะปลูก

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
4 x 4	54	84.38
4 x 3	9	14.06
3.5 x 3.5	1	1.56
รวม	64	100.00

การใส่ปุ๋ย

เกษตรกรส่วนใหญ่จะใส่ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์ จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 79.69 รองลงมาใส่ปุ๋ยอินทรีย์อย่างเดียว จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 20.31 การใส่ปุ๋ยเคมีส่วนใหญ่จะใส่ปีละ 1 ครั้ง โดยใส่สูตร 15-15-15 สูตร 16-16-16 และ สูตร 15-20-15 การใส่ปุ๋ยอินทรีย์จะใส่ปีละ 1 ครั้ง โดยใช้ปุ๋ยคอกคือ มูลไก่ และ มูลสุกร (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 การใส่ปุ๋ย

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ใส่ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์	51	79.69
ใส่ปุ๋ยอินทรีย์อย่างเดียว	13	20.31
รวม	64	100.00

การตัดแต่งกิ่งน้อยหน่า

การตัดแต่งกิ่งน้อยหน่านั้นเกษตรกรทำการตัดแต่ง จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เนื่องจากว่า การตัดแต่งกิ่งน้อยหน่าจะทำให้ ผลน้อยหน่ามีขนาดใหญ่ขึ้น และทรงพุ่มน้อยหน่าจะเป็นระเบียบ ง่ายต่อการเก็บผลผลิต (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 การคัดแต่งกิ่ง

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
คัดแต่ง	64	100

การป้องกันกำจัด และวิธีการป้องกันกำจัดโรคแมลง

เกษตรกรป้องกันกำจัดโรคและแมลงที่รบกวน จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยทั้งหมดจะใช้สารเคมีจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 100 (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 การป้องกัน และวิธีการป้องกันกำจัดโรคและแมลง

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
การป้องกันโรคแมลง		
ป้องกัน	64	100
วิธีการป้องกันกำจัดโรคแมลง		
ใช้สารเคมี	64	100

การป้องกันกำจัดวัชพืช

การป้องกันและกำจัดวัชพืชนั้นเกษตรกรส่วนใหญ่ ใช้วิธีถางและดายหญ้า จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 85.94 รองลงมาใช้สารเคมีกำจัด จำนวน 34 คน ใช้การไถหญ้า จำนวน 29 คน และใช้เครื่องตัดหญ้า จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.13, 45.31 และ 12.50 ตามลำดับ (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 การป้องกันกำจัดวัชพืช^{1/}

(จำนวน = 126)

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ใช้วิธีถางและดาย	55	85.94
ใช้สารเคมี	34	53.13
ไถ	29	45.31
ใช้เครื่องตัดหญ้า	8	12.50

หมายเหตุ 1/ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

การเก็บเกี่ยวผลผลิตช่วงผลิตน้อย

เกษตรกรส่วนใหญ่เก็บเกี่ยวผลผลิตในแต่ละครั้งห่างกัน 4-6 วัน จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 60.94 ห่างกัน 1-3 วัน จำนวน 17 คน และห่างกัน 7-10 วัน คิดเป็นร้อยละ 26.56 และ 12.50 ตามลำดับ โดยระยะห่างในการเก็บเกี่ยวแต่ละครั้งเฉลี่ย 4.33 วัน และเกษตรกรส่วนใหญ่เก็บเกี่ยวผลผลิต ได้ต่อไปต่อครั้งจำนวน 6-10 กิโลกรัมจำนวน 26 คน คิด

เป็นร้อยละ 40.63 ได้จำนวน 1-5 กิโลกรัม และจำนวน 11-15 กิโลกรัม เท่ากันจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 จำนวน 16-20 กิโลกรัม จำนวน 9 คน และมากกว่า 20 กิโลกรัม จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.06 และ 7.81 ตามลำดับ โดยผลผลิตต่อไร่ต่อครั้งเฉลี่ย 10.68 กิโลกรัม (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 การเก็บเกี่ยวผลผลิตช่วงผลัดน้อย

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ระยะห่างแต่ละครั้งในการเก็บเกี่ยวผลผลิต		
1-3 วัน	17	26.56
4-6 วัน	39	60.94
7-10 วัน	8	12.50
จำนวนผลผลิต / ไร่ / ครั้ง		
1 - 5 กิโลกรัม	12	18.75
6 - 10 กิโลกรัม	26	40.63
11 - 15 กิโลกรัม	12	18.75
16 - 20 กิโลกรัม	9	14.06
มากกว่า 20 กิโลกรัม	5	7.81

การเก็บเกี่ยวช่วงผลผลิตมาก

เกษตรกรส่วนใหญ่เก็บเกี่ยวผลผลิตในแต่ละครั้งห่างกัน 3-4 วัน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 53.12 และห่างกัน 1-2 วัน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 46.88 โดยระยะห่างกันในการเก็บเกี่ยวแต่ละครั้งเฉลี่ย 2.27 วัน และเกษตรกรส่วนใหญ่เก็บเกี่ยวผลผลิตได้ต่อไร่ต่อครั้งจำนวน 61-90 กิโลกรัม จำนวน 26 คน คิดเป็น ร้อยละ 40.63 ได้จำนวน 31-60 กิโลกรัม จำนวน 22 คน ได้จำนวน 1-30 กิโลกรัม จำนวน 13 คน และมากกว่า 91 กิโลกรัม จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 34.38, 20.31 และ 4.68 ตามลำดับ โดยจำนวนผลผลิตต่อไร่ต่อครั้งเฉลี่ย 63.82 กิโลกรัม (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 การเก็บเกี่ยวผลผลิตช่วงผลผลิตมาก

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ระยะห่างแต่ละครั้งในการเก็บเกี่ยวผลผลิต		
1-2 วัน	30	46.88
3-4 วัน	34	53.12
จำนวนผลผลิต / ไร่ / ครั้ง		
1 - 30 กิโลกรัม	13	20.31
31 - 60 กิโลกรัม	22	34.38
61 - 90 กิโลกรัม	26	40.63
มากกว่า 91 กิโลกรัม	3	4.68

ระยะเวลาที่เก็บเกี่ยวผลน้อยหน้า

ส่วนใหญ่จะเก็บผลระยะเวลา 3-4 วันสุก จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 54.69 เก็บผลระยะเวลา 2 วันสุก จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 45.31 (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 ระยะเวลาที่เก็บเกี่ยวผลน้อยหน้า

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เก็บผลระยะ 3-4 วันสุก	35	54.69
เก็บผลระยะ 2 วันสุก	29	45.31
รวม	64	100.00

แหล่งจำหน่ายผลผลิต

เมื่อเก็บเกี่ยวแล้วเกษตรกรจะจำหน่ายให้แก่พ่อค้า จากตลาดสี่มุมเมืองหรือตลาดปากคลองตลาด ที่มีโรงรับซื้อในเขตอำเภอปากช่อง จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 90.63 จำหน่ายให้แก่พ่อค้าชาว จ. จำนวน 9 คน และนำไปขายเองที่ริมถนนมิตรภาพ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 14.06 และ 3.13 ตามลำดับ (ตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 แหล่งจำหน่ายผลผลิต^{1/}

(จำนวน = 69)

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
พ่อค้าตลาดสี่มุมเมืองที่มีโรงรับซื้อ		
ในเขตอำเภอปากช่อง	58	90.63
พ่อค้าชาจร	9	14.06
ชายที่ริมถนนมิตรภาพ	2	3.13

หมายเหตุ 1/ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ตอนที่ 3 ต้นทุนและรายได้การผลิตน้อยหน้า

ต้นทุนการผลิตน้อยหน้า

เนื่องจากน้อยหน้าเป็นพืชที่ให้ผลผลิตได้ดีในช่วงประมาณ 10 ปี และจะให้ผลผลิตตั้งแต่อายุ 4 ปี จนถึง 15 ปี ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้จะศึกษาถึงต้นทุน 2 ระยะคือ ต้นทุนก่อนให้ผลผลิต (เริ่มปลูก - อายุ 3 ปี) และต้นทุน รวมถึงรายได้ระยะให้ผลผลิต (อายุ 4 - 10 ปี) โดยศึกษาเพียงปีเดียวในแต่ละระยะ เนื่องจากต้นทุนและรายได้แต่ละปีของทั้ง 2 ระยะแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย

ในการศึกษาด้านต้นทุนการผลิตน้อยหน้า ได้แยกต้นทุนออกเป็น 2 ประเภท คือ

ต้นทุนผันแปร และต้นทุนคงที่ ต้นทุนผันแปรประกอบด้วย ค่าวัสดุและค่าจ้างแรงงาน ซึ่งค่าวัสดุ ได้แก่ ค่าพันธุ์ ค่าปุ๋ย และ ค่าสารเคมี ส่วนค่าจ้างแรงงาน ได้แก่ ค่าเตรียมดินก่อนปลูก ค่าถางและคายนหญา ค่าใส่ปุ๋ย ค่าฉีดสารเคมี ค่าเก็บเก็บเกี่ยวและรวบรวมผลผลิต ค่าแต่งกิ่ง และค่าไถ สำหรับต้นทุนคงที่ประกอบด้วย ค่าภาษีที่ดินและค่าเสื่อมราคาเครื่องมือและอุปกรณ์ ซึ่งได้แก่ รถแทรกเตอร์ เครื่องพ่นยา กรรไกร มีด เครื่องขั้ว จอบ และตะกร้า เป็นต้น

ข้อมูลนําระยะก่อนให้ผลผลิต (เริ่มปลูก - อายุ 3 ปี) มีต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี เท่ากับ 1,281.21 บาท แยกเป็นต้นทุนผันแปร 803.19 บาท คิดเป็นร้อยละ 62.69 ของต้นทุนทั้งหมด และต้นทุนคงที่ 478.02 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.31 สำหรับระยะให้ผลผลิต (อายุ 4 - 10 ปี) มีต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีเท่ากับ 2,405.89 บาท แยกเป็นต้นทุนผันแปร 1,927.87 บาท คิดเป็นร้อยละ 80.13 ของต้นทุนทั้งหมด และเป็นต้นทุนคงที่ 478.02 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.87 ของต้นทุนทั้งหมด (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 ต้นทุนการผลิตน้อยหน้า

รายการ	มูลค่าเฉลี่ย (บาท / ไร่ / ปี)			
	ระยะก่อนให้ผลผลิต (เริ่มปลูก-3 ปี)	ระยะ ร้อยละ	ระยะให้ผลผลิต (อายุ 4-10 ปี)	ระยะ ร้อยละ
ต้นทุนผันแปร				
1. ค่าวัสดุ				
- ค่าพันธุ์	102.35	7.99	-	-
- ค่าปุ๋ย	87.92	6.86	662.95	27.56
- ค่าสารเคมี	-	-	431.79	17.95
รวมค่าวัสดุ	190.27	14.85	1,094.74	45.51
2. ค่าจ้างแรงงาน				
- ค่าเตรียมดิน	304.17	23.74	-	-
- ค่าถางและดายหญ้า	256.25	20.00	102.43	4.26
- ค่าใส่ปุ๋ย	52.50	4.10	42.82	1.78
- ค่าฉีดสารเคมี	-	-	51.52	2.14
- ค่าเก็บเกี่ยวและรวบรวมผลผลิต	-	-	378.50	15.73
- ค่าตัดกิ่ง	-	-	167.81	6.97
- ค่าไถ	-	-	90.05	3.74
รวมค่าจ้างแรงงาน	612.92	47.84	833.13	34.62
รวมต้นทุนผันแปร	803.19	62.69	1,927.87	80.13

ตารางที่ 24 (ต่อ)

รายการ	มูลค่าเฉลี่ย (บาท / ไร่ / ปี)			
	ระยะก่อนให้ผลผลิต (เริ่มปลูก-3 ปี)	ร้อยละ	ระยะให้ผลผลิต (อายุ 4-10 ปี)	ร้อยละ
ต้นทุนคงที่				
- ค่าภาษีที่ดิน	7.96	0.62	7.96	0.33
- ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือและ อุปกรณ์	470.06	36.69	470.06	19.54
รวมต้นทุนคงที่	478.02	37.31	478.02	19.87
รวมต้นทุนทั้งหมด	1,281.21	100.00	2,405.89	100.00
ต้นทุนต่อหน่วยผลิต	$2,405.89 / 1,063.43 = 2.26$			

รายได้จากการผลิตน้อยหน้า

ระยะก่อนให้ผลผลิตยังไม่มีรายได้ ดังนั้นกำไรสุทธิเท่ากับ (1,281.21) บาท ต่อไร่ต่อปี ส่วนระยะให้ผลผลิตได้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีเท่ากับ 1,063.43 กิโลกรัม ต้นทุนเฉลี่ยต่อกิโลกรัมเท่ากับ 2.26 บาท เกษตรกรขายได้เฉลี่ย กิโลกรัมละ 7.46 บาท รายได้รวมเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีเท่ากับ 7,933.19 บาท หักต้นทุนผันแปร จะมีรายได้เหนือต้นทุนผันแปรต่อไร่ต่อปีเท่ากับ 6,005.32 บาท และเมื่อนำรายได้รวมเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีหักต้นทุนการผลิตทั้งหมด จะมีกำไรสุทธิ

ต่อไร่ต่อปีเท่ากับ 5,527.30 บาท ราคาผลผลิตที่เกษตรกรสามารถอยู่ได้ต้องไม่ต่ำกว่าจุดคุ้มทุน
เท่ากับ 2.26 บาท (ตารางที่ 25)

ตารางที่ 25 รายได้จากการผลิตน้อยหน้า

(หน่วย : บาท / ไร่ / ปี)

รายการ	ระยะให้ผลผลิต (อายุ 4-10 ปี)		
รายได้			
รายได้รวมเฉลี่ย	1,063.43	x 7.46	= 7,933.19
รายได้เหนือต้นทุนผันแปรเฉลี่ย	7,933.19	- 1,927.87	= 6,005.32
กำไรสุทธิเฉลี่ย	7,933.19	- 2,405.89	= 5,527.30

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรผู้ผลิตน้อยหน้า

จากการสำรวจเกษตรกรผู้ผลิตน้อยหน้าในท้องที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
ปีการผลิต 2535 พบว่าปัญหานั้นสามารถแบ่งออกได้ 2 ลักษณะคือ ปัญหาทางด้านการผลิต และ
ปัญหาทางด้านการจัดจำหน่าย ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญจากมากไปหาน้อยดังนี้

ปัญหาทางด้านการผลิต

1. สารเคมีที่มีราคาแพง น้อยหน้าเป็นพืชที่ปลูกในระยะชิดไม่ค่อยปลูกห่าง เหมือน

กับพืชชนิดอื่น ๆ ดังนั้นเมื่อเกิดโรค และ แมลงแพร่ระบาด เช่น เพลี้ยแป้ง หรือราดำ จะทำให้เกิดการแพร่ของโรคได้อย่างรวดเร็ว ในการป้องกันกำจัดนั้นจำเป็นต้องใช้สารเคมีจำนวนมากในแต่ละครั้ง เนื่องจากสารเคมีที่มีราคาแพงมาก เกษตรกรไม่สามารถจะนำเงินมาลงทุนในต้นทุนที่สูงขึ้นได้เต็มที่ ตามที่ต้องการ และอาจเป็นการเพิ่มต้นทุนที่มากเกินไปด้วย

2. การขาดแคลนน้ำ ที่จริงแล้วเกษตรกรส่วนใหญ่จะปลูกน้อยหน่า แล้วปล่อยให้ไปตามธรรมชาติ ในปีการผลิตที่ฝนอาจทิ้งช่วง ทำให้น้อยหน่าขาดน้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่กำลังออกดอก จะทำให้ดอกร่วงเสียหาย และไม่ค่อยติดผล ผลผลิตที่ได้และคุณภาพก็ลดลงด้วย และในกรณีที่ ส่วนแต่ละส่วนอาศัยน้ำฝนตามธรรมชาติ จะทำให้น้อยหน่าแก่ และเก็บเกี่ยวพร้อม ๆ กัน ในช่วงฤดูกาล ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อราคาในการจำหน่ายด้วย

3. ปุ๋ยเคมีแพง เนื่องจากปุ๋ยเคมีเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มผลผลิตน้อยหน่า เพราะถ้าใส่ปุ๋ยได้ถูกต้องและในปริมาณที่เหมาะสม จะทำให้ผลผลิตในแต่ละปีเพิ่มขึ้นได้มาก แต่ในปัจจุบันนี้ราคาปุ๋ยเคมี มีราคาสูงขึ้นกว่าเดิมมาก ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นมาก แต่ราคาน้อยหน่าที่ขายได้ก็ไม่แน่นอน และราคาน้อยหน่าที่ขายก็ไม่เพิ่มสูงขึ้นนัก เกษตรกรผู้ผลิตจึงมีความเสี่ยงต่อภาวะการลงทุนในต้นทุนที่สูงขึ้นมาก

4. โรคและแมลงรบกวน จะมีผลกระทบต่อผลผลิตมาก กล่าวคือทำให้ผลผลิตที่ได้จะด้อยในคุณภาพ และได้รับความเสียหาย เช่น โรคเชื้อราที่ทำให้ผลมีสีดำแห้งตายคากิ่ง ตั้งแต่ยังเล็ก หรือ ผลน้อยหน่าที่ถูกหนอนเจาะทำลาย และแมลงวันทองเจาะผลในช่วงที่น้อยหน่าใกล้เก็บเกี่ยว

5. ขาดแคลนเงินทุน โดยเฉพาะในช่วงระยะน้อยหน่าที่ยังไม่ให้ผลผลิต เกษตรกรต้องมีทุนในการประกอบการผลิต เช่น ค่าอุปกรณ์ ปุ๋ย ยาป้องกันและกำจัดศัตรูพืช และค่าแรงงาน ดังนั้น เกษตรกรบางราย ที่ประสบกับปัญหาการขาดแคลนเงินทุน ในการประกอบการผลิตและ

ไม่สามารถหาเงินกู้ได้ ก็ไม่สามารถบำรุงรักษาต้นน้อยหน่าได้เต็มที่ ทำให้ผลผลิตตกต่ำ และคุณภาพไม่ดี

6. ขาดแคลนแรงงาน ในฤดูกาลผลิตนั้น แรงงานคนจำนวนมากจำเป็นสำหรับการจัดการเกี่ยวกับการผลิต เช่น แรงงานคนในการตัดแต่งกิ่ง การใส่ปุ๋ย ฉีดยา การเก็บเกี่ยวผลผลิต ในช่วงที่ผลผลิตในแต่ละสวนออกมาพร้อมกันในแต่ละวัน จะต้องใช้แรงงานคนมาก ในการเก็บเกี่ยว และ แรงงานที่มีความชำนาญในการคัดผลผลิตให้ได้ขนาดตามต้องการ จึงมีการแย่งแรงงานกัน และส่งผลถึงค่าแรงที่เพิ่มสูงขึ้นไปอีก

ปัญหาทางการจำหน่ายผลผลิต

1. การไม่มีอำนาจต่อรองทางการตลาด เกษตรกรมีข้อจำกัดที่ไม่สะดวกในการนำผลผลิตไปจำหน่ายที่ตลาดเอง เพราะต้องดูแลส่วน ประกอบกับส่วนอยู่ห่างไกลจากการคมนาคม ย่อมไม่สะดวก ที่จะนำผลผลิตไปจำหน่ายเอง ทำให้พ่อค้ามีบทบาทมากในการกำหนดวิถีทางการตลาด ปริมาณ และราคาที่จะรับซื้อจากแหล่งผลิต ช่วงใดที่ปริมาณผลผลิตมีมากกว่าปริมาณรับซื้อผลผลิตจะตกค้างในสวน เกษตรกรก็เสียโอกาสในรายได้ที่ควรจะได้รับ และไม่มีอำนาจในการต่อรองกับพ่อค้าเลย

2. ราคาผลผลิตไม่แน่นอน เนื่องจากเกษตรกรจะตัดแต่งกิ่งน้อยหน่า พร้อม ๆ กัน เพราะต้องอาศัยน้ำฝนธรรมชาติ จึงทำให้ผลผลิตน้อยหน่าออกสู่ตลาดพร้อม ๆ กันเป็นจำนวนมาก อีกทั้งถ้าต้องการน้อยหน่าที่มีคุณภาพดี ก็จะต้องเก็บเกี่ยวน้อยหน่าที่แก่ แล้วมีปัญหาตามคือ ปกติแล้วน้อยหน่ามีอายุหลังการเก็บเกี่ยวสั้น เก็บไว้ได้ประมาณ 4 วัน เกษตรกรจึงต้องรีบจำหน่ายเพื่อไม่ให้ผลผลิตเน่าเสีย ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ราคาจำหน่ายไม่ได้ราคา

3. เกษตรกรทราบข้อมูลข่าวสารทางการตลาดน้อย เนื่องจากสภาพภูมิประ-

เทศ และการสื่อสารที่ยังไม่มีประสิทธิภาพ หรือการกระจายข่าวสารจากรัฐยังไม่มีประสิทธิภาพ
 เนื่องจากทำให้เกษตรกรไม่ทราบภาวะความเป็นไปที่แท้จริงของตลาด ได้ทันต่อเหตุการณ์ในขณะนั้น
 (ตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 ปัญหาและอุปสรรค^{1/}

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ปัญหาทางด้านการผลิต		
สารเคมีราคาแพง	39	60.94
ขาดแคลนน้ำ	34	53.13
ปุ๋ยเคมีราคาแพง	26	40.63
โรคและแมลงรบกวน	21	32.81
ขาดแคลนเงินทุน	12	18.75
ขาดแคลนแรงงาน	9	14.06
ปัญหาทางการจัดจำหน่าย		
ไม่มีอำนาจต่อรองทางการตลาด	55	85.94
ราคาลดผลิตไม่แน่นอน	43	67.19
ขาดข้อมูลและข่าวสารทาง การตลาด	7	10.94

หมายเหตุ 1/ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

บทที่ 4

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาศภาพการผลิตน้อกหน้าของเกษตรกร ในท้องที่อำเภอปากช่อง จังหวัด นครราชสีมา ปีการผลิต 2535 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศภาพทั่วไปของการผลิตน้อกหน้า ต้นทุน และรายได้ ตลอดจนปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้น

จากการศึกษาคั้งนี้ได้รับรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรผู้ผลิตน้อกหน้า ในท้องที่อำเภอ ปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 64 คน สรุปผลได้คั้งนี้

สภาพทั่วไป

เกษตรกรเป็นเพศหญิงถึงร้อยละ 53.12 มีอายุโดยเฉลี่ย 50.07 ปี ส่วนใหญ่ ได้ รับการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 79.69 เกษตรกรทำสวนน้อกหน้ามาแล้วเฉลี่ย 14.73 ปี เนื่องจากส่วนใหญ่เห็นว่าอาชีพนี้เป็นอาชีพที่ให้รายได้ดี โดยส่วนใหญ่แล้วเกษตรกรจะมีอาชีพเสริมทางการเกษตรอื่นด้วย เช่น ปลูกข้าวโพด ทำสวนมะม่วง สวนมะขาม เป็นต้น โดย เฉลี่ยแล้วเกษตรกรมีพื้นที่ทำสวนน้อกหน้าครอบครัวละ 44.27 ไร่ เป็นพื้นที่ให้ผลผลิตแล้ว 39.46 ไร่ การใช้แรงงานของสมาชิกในการทำสวนน้อกหน้า เฉลี่ยครอบครัวละ 2.6 คน โดยส่วนใหญ่ แล้วแรงงานที่ใช้ในการทำสวนน้อกหน้ามาจากแรงงานในครอบครัว และแรงงานจ้าง เป็นการ จ้างชั่วคราวเป็นรายวันมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 59.38 เงินทุนที่ใช้ในการทำสวนน้อกหน้าส่วนใหญ่ เป็นเงินทุนของตนเองและเงินกู้คิดเป็นร้อยละ 42.19 สำหรับเงินกู้นั้นจะกู้ยืมจากธนาคารเพื่อ การเกษตรและสหกรณ์การเกษตรมากที่สุด

สภาพการผลิต

พันธุ์น้อยหน้าที่เกษตรกรที่ปลูกนั้นเกษตรกรส่วนใหญ่จะปลูกพันธุ์ฝ้ายมากที่สุด แต่ก็จะมีปลูกพันธุ์หนึ่งควบคู่ไปด้วย โดยส่วนใหญ่ใช้ระยะปลูก 4 x 4 เมตร คิดเป็นไร่ยละ 84.38 การใส่ปุ๋ยส่วนใหญ่จะใส่ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์โดยใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 สูตร 16-16-16 และ 15-20-15 ประมาณปีละ 1 ครั้ง โดยปุ๋ยอินทรีย์ที่นิยมใส่คือ มูลไก่ และมูลสุกร เกษตรกรทุกคนจะมีการตัดแต่งกิ่งน้อยหน้า และมีการป้องกันกำจัดโรคและแมลง โดยใช้สารเคมี สำหรับการป้องกันกำจัดวัชพืชนั้นเกษตรกรจะใช้ 4 วิธีคือ ใช้วัชตัดและดาด ใช้สารเคมี ไถ และใช้เครื่องตัดหญ้า การเก็บเกี่ยวผลผลิตจะแบ่งเป็น 2 ช่วงคือ ช่วงผลผลิตน้อย เกษตรกรจะเก็บเกี่ยวผลผลิตแต่ละครั้งห่างกันโดยเฉลี่ย 4.33 วัน ส่วนในช่วงผลผลิตมากจะเก็บเกี่ยวห่างกันโดยเฉลี่ย 2.27 วัน โดยส่วนใหญ่แล้วเกษตรกรจะเก็บเกี่ยวผลในระยะเวลา 3-4 วันสุก เมื่อเก็บเกี่ยวแล้วจะมีพ่อค้าแม่ค้าจากตลาดสี่มุมเมือง หรือ ปากคลองตลาด ที่มีโรงรับซื้อในเขตอำเภอปากช่อง มารับซื้อโดยตรง

ต้นทุนและรายได้จากการผลิต

จากการศึกษาต้นทุน และรายได้การผลิตน้อยหน้าของเกษตรกร ในท้องที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ปี พ.ศ. 2535 ปรากฏว่าต้นทุนการผลิตน้อยหน้าในระยะก่อนให้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีเท่ากับ 1,281.21 บาท แยกเป็นต้นทุนผันแปร 803.19 บาท และต้นทุนคงที่ 478.02 บาท คิดเป็นร้อยละ 62.69 และ 37.31 ของต้นทุนทั้งหมด ตามลำดับ ส่วนในระยะให้ผลผลิตแล้วมีต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีเท่ากับ 2,405.89 บาท แยกเป็นต้นทุนผันแปร 1,927.87 บาท และต้นทุนคงที่ 478.02 บาท คิดเป็นร้อยละ 80.13 และ 19.87 ของต้นทุนทั้งหมด ตามลำดับ รายได้เหนือต้นทุนผันแปรและกำไรสุทธิต่อไร่ต่อปีเท่ากับ 6,005.32 บาทและ 5,527.30 บาท ตามลำดับ แสดงว่าเกษตรกรมีรายได้ดีพอสมควร แต่ถ้าปีใดผลผลิตตกต่ำและราคามีความไม่แน่นอน จะทำให้เกษตรกรขาดทุนได้เพราะราคาที่เกษตรกรอยู่ได้จะต้องไม่ต่ำกว่าจุดคุ้มทุนคือ กิโลกรัมละ 2.26 บาท

ปัญหาและอุปสรรค

เกษตรกรมีปัญหาเรื่องสารเคมีที่มีราคาแพงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.94 รองลงมาเป็นปัญหาขาดแคลนน้ำ เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่อาศัยน้ำฝนธรรมชาติ เมื่อเกิดฝนแล้งหรือฝนทิ้งช่วง จะทำให้ผลผลิตไม่ดีเท่าที่ควร นอกจากนี้ยังมีปัญหาปุ๋ยเคมีราคาแพง โรคและแมลงรบกวน การขาดแคลนเงินทุน และขาดแคลนแรงงาน ตามลำดับ ส่วนปัญหาทางด้านการจำหน่ายในเรื่องไม่มีอำนาจต่อรองทางการตลาดเป็นปัญหามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.94 รองลงมาเป็นปัญหาในเรื่องราคาผลผลิตไม่แน่นอน เนื่องจากเกษตรกรที่ปลูกน้อยหน้าจะอาศัยน้ำฝนธรรมชาติ ทำให้ผลผลิตออกมาในฤดูกาลนั้นพร้อม ๆ กัน เป็นจำนวนมาก อีกทั้งอายุหลังการเก็บเกี่ยวของน้อยหน้ายังสั้นอีกด้วย นอกจากนี้ยังมีปัญหา การขาดข้อมูลข่าวสารทางการตลาดด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ในด้านการผลิตในเรื่องของต้นทุนการผลิต รัฐควรจะดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรในด้านการให้สินเชื่อ หรือกองทุนเพราะว่า ปัจจุบันราคาสารเคมี ราคาปุ๋ยเคมีมีราคาสูงขึ้นทุกวัน ทำให้เกษตรกรต้องแบกรับภาระสูงมาก ควรมีการส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาเพื่อปรับปรุงและคัดน้อยหน้าพันธุ์ดี ให้ผลผลิตสูงมีคุณภาพดี เป็นที่นิยมของผู้บริโภค มีอายุหลังการเก็บเกี่ยวนานวัน และมีความต้านทานโรคและแมลงศัตรูพืชสูง โดยอาจมีการอบรมให้เกษตรกรเลือกใช้สารเคมีที่ถูกต้องมีประสิทธิภาพและให้มีสารพิษตกค้างน้อย และรัฐควรให้คำแนะนำแก่เกษตรกรเกี่ยวกับการป้องกันและรักษาการระบาดของโรคและแมลง ให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ในเรื่องการบังคับให้น้อยหน้าออกดอกติดผล และเก็บเกี่ยวในช่วงเทศกาลสำคัญต่าง ๆ ในระหว่างการปลูกน้อยหน้าที่ยังไม่ให้ผลผลิต ควรสนับสนุนส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชอื่น ๆ เช่น มะละกอมะม่วง มะขาม หรือ พืชล้มลุก เช่น ข้าวโพด ถั่วต่าง ๆ เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรในช่วงนั้น ส่วนในเรื่องน้ำ รัฐควรสนับสนุนในการจัดหาแหล่งน้ำให้กับเกษตรกร เช่น บ่อน้ำ น้ำบาดาล น้ำเป็นสิ่งจำเป็นหลังการตัดแต่งกิ่ง เพื่อให้การบังคับให้น้อยหน้าผลิดอก ออกผล ในช่วงเวลาที่

ต้องการ หรือ จำเป็นที่ต้องให้น้ำแกนน้อยหน้าเมื่อเกิดภาวะแห้งแล้งก็ได้

2. รัฐควรสนับสนุนการกระจายข่าวสารข้อมูล ทางการตลาดไปสู่เกษตรกรให้ทั่วถึง เช่น ความเคลื่อนไหวของราคา สภาพการผลิตและการตลาด ให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ทันต่อเหตุการณ์

3. เกษตรกรควรมีการรวมตัวกันจัดตั้ง เป็นกลุ่มสมาชิกขึ้นเพื่อการดำเนินการในด้านต่าง ๆ คือ การผลิต และการตลาด ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น รัฐอาจเข้ามาสนับสนุนในเรื่องของ ปัจจัยการผลิต ข่าวสารทางการตลาด ได้ง่ายยิ่งขึ้น และเมื่อรวมตัวกันเป็นกลุ่ม เกษตรกรจะมีอำนาจต่อรองในด้านการตลาดมากขึ้นด้วย เช่น การจัดทำหน้า การจัดชั้นคุณภาพ การบรรจุหีบห่อ เป็นต้น

4. น้อยหน้าเป็นผลไม้ที่มีอายุหลังการเก็บเกี่ยวที่สูงมาก ในพื้นที่การเพาะปลูกที่ไม่ห่างไกลจากตลาดกลางส่งออกมากนัก จะได้เปรียบในการผลิต แต่ก็มีข้อจำกัดในเรื่องระยะเวลาในการยืดอายุหลังการเก็บเกี่ยว ดังนั้นถ้ารัฐมีนโยบายคิดค้น วิจัย หาวิธีการที่จะยืดอายุหลังการเก็บเกี่ยวของน้อยหน้าให้มากขึ้น จะเป็นประโยชน์มาก เพราะ ความเสียหายของผลผลิต เช่น การบอบช้ำ การสุกเกินไป ที่เกิดจากการเสียเวลาในการรวบรวมผลผลิต และ การขนส่ง จะไม่ใช่ปัจจัยที่สำคัญอีกต่อไป อีกทั้งการสนับสนุนให้มีการแปรรูปของน้อยหน้าให้มากขึ้น เช่น ทำน้ำน้อยหน้า แอลกอฮอล์ หรือน้ำส้มสายชู เป็นต้น

5. รัฐควรส่งเสริมให้มีการส่งออกน้อยหน้าไปยังตลาดต่างประเทศ ให้มากขึ้น และควรส่งเสริมและแจ้งข่าวสารในเรื่องของ พันธุ์ คุณภาพ ปริมาณ และรสชาติของผู้บริโภคในต่างประเทศให้แก่เกษตรกรได้รับทราบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงผลผลิตต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กองเศรษฐกิจการตลาด . 2531 . รายงานการศึกษาเรื่องนอสนหน้า . กรมการค้าภายใน .
- ฉลองชัย แบบประเสริฐ . 2522 . "อะคิมัวฮา (Atemoya)" . วารสารพืชสวน .
4(2) : น. 23-32 .
- ไตรรัตน์ สายทองสุก . 2520 . การศึกษาเพื่อบังคับให้นอสนหน้าออกผลนอกฤดู .
กรุงเทพมหานคร : ปัญหาพิเศษ , มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ .
- ธงชัย เนมขุนทด . 2531 . นอสนหน้า . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เรืองแสงการพิมพ์ .
- นิรนาม . 2528 . "เที่ยววันนอสนหน้าปากช่อง" . เกษตรวันนี้ . 5(สิงหาคม 2528)
: น. 20-29 .
- _____ . 2534 . พื้นที่การเพาะปลูกนอสนหน้า . กรมส่งเสริมการเกษตร . (อัดสำเนา)
- สำนักงานเกษตรอำเภอปากช่อง . 2535 . รายงานการปลูกพืชผล . กระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์ . (อัดสำเนา)
- หัตถ์ชัย กลีโอฟาร . 2534 . สรีรวิทยาหลังการเก็บเกี่ยวของผลนอสนหน้า (Annona
squamosa) และการเก็บรักษาของผลนอสนหน้าออสเตรเลีย (Annona x African
Pride) . กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท , มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ .
- Broughton, W.J. and Tan. G. 1979 . "Storage conditions and ripening
of the custard apple *Annona squamosa* L." . Scientea
Horticulturae . 10(1979) : pp. 73-82 .

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

ไม้ผลสกุลเดียวกับนอสนา

ไม้ผลในสกุลนอสนา เป็นที่นิยมปลูกในเขตร้อน และเขตอบอุ่นในส่วนต่าง ๆ ของโลก สกุลนอสนามีมากกว่า 50 ชนิด แต่ที่มีปลูกในประเทศไทยมีประมาณ 4 ชนิด ได้แก่

1. เชรีมัวซ่า (cherimoya : *Annona cherimoya* Milb) เชรีมัวซ่านี้นับว่าเป็นไม้ผลที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ เป็นอันดับสองรองจากนอสนา รสชาติเป็นที่นิยมกันทั่วโลก สามารถปลูกและเจริญเติบโตได้ดีตามเชิงเขาและให้ผลผลิตดีในที่สูงจากระดับน้ำทะเลมาก ๆ ถึง 1,000-2,000 ฟุต และยังมีผู้พบกันว่า เชรีมัวซ่าที่อยู่ในป่า ซึ่งอยู่สูงจากระดับน้ำทะเล 4,700-6,000 ฟุต และสามารถทนอยู่ได้ในอุณหภูมิเพียง 26 องศาฟาเรนไฮต์ ประมาณ 3 องศาเซลเซียส เชรีมัวซ่า มีลักษณะใบกว้างกว่านอสนานับเป็นนอสนาพันธุ์ที่ดีที่สุดและมีรสอร่อยมาก สำหรับเมืองไทยเคยมีคนนำมาปลูกไว้ที่สถานีกสิกรรมบางกอกนอสน แต่ไม่ค่อยจะเจริญเติบโต แคร่กรีน แต่เมื่อนำมาทดลองปลูกที่คลองชุมเชอ ซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเล 3,000 ฟุต ปรากฏว่าเจริญได้ดี จะเห็นว่านอสนากับเชรีมัวซ่า มีสิ่งที่ต่างกันคือ ภูมิอากาศนั่นเอง เชรีมัวซ่าจะเจริญได้ดีในภูมิอากาศที่เย็นขึ้น และชอบที่สูงส่วนนอสนาเป็นผลไม้เมืองร้อนจึงชอบความแห้งแล้ง เชรีมัวซ่ามีถิ่นกำเนิดในประเทศเม็กซิโก และอเมริกากลางซึ่งต่อมาปลูกแพร่หลายในแคลิฟอร์เนียตอนใต้ หมู่เกาะคานารี อินเดีย ฮาวาย ออสเตรเลีย ชิลี อัฟริกาใต้ อิสราเอล สำหรับลักษณะของนอสนาเชรีมัวซ่านี้มีต้นสูง 10-25 ฟุต พุ่มแผ่กว้างจัดเป็นไม้ขนาดใหญ่ กิ่งอ่อนจะมีขนปกคลุมอยู่ ใบแก่จะมีขนนุ่มคล้ายเส้นไหมอยู่ด้านล่างของแผ่นใบ อย่างหนาแน่นด้านบนมีขนกระจายอยู่ทั่วไป ใบมีลักษณะคล้ายรูปไข่หรือหอก กว้างกว่านอสนาเท่าตัว สีใสเข้มกว่า ส่วนผลมีรูปร่างต่างกัน เชรีมัวซ่ามีผลรูปกลม รูปกรวย รูปหัวใจ รูปไข่ ผิวผลบางที่ก็เรียบ บางที่ก็เป็นปุ่มเล็ก ๆ หรือปุ่มคล้ายลูกนิ้วกดรอบ ๆ ผล ผลมีสีเขียวอมเหลือง มีขนาดเล็ก ๆ ปกคลุมอยู่ เนื้อสีขาว เนื้อแยกจากเมล็ดได้ง่าย เมล็ดรูปไข่ เปลือกเมล็ดสีน้ำตาล หรือสีดำมีเปอร์เซ็นต์น้ำตาล 18 % โปรตีน 1.8 % มีเมล็ดนอสน

2. ทูเรียนเทศ ทูเรียนแขก หรือทูเรียนน้ำ (*Sour sop: Annona muricata Linn.*) ทูเรียนน้ำเป็นไม้ผลจำพวกเดียวกับน้อยหน่าอีกชนิดหนึ่ง ซึ่งนิยมปลูกกันมากในภาคใต้ แต่ไม่แพร่หลายนัก ไม้ผลชนิดนี้ชอบที่ที่มีความชื้นสูง พบมากตามแหล่งร้อนชื้นเกือบครึ่งโลก พบใน ออสเตรเลีย พม่า ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ทูเรียนเทศเป็นไม้ผลสกุลน้อยหน่าที่มีขนาดใหญ่ที่สุด บางครั้งผลมีน้ำหนักมากกว่า 2 กิโลกรัม ต้นขนาดกลางไม่ผลัดใบ ใบสีเขียว ผิวใบด้านบนเป็นมัน อ่อนนุ่มเหมือนหนังสัตว์ ด้านล่างใบสีเขียวเหมือนสนิมแต่ไม่มีขน เมื่อขยี้ใบจะมีกลิ่นชวนคลื่นเหียน ใบ รูปไข่ด้านกว้างอยู่ก่อนมาทางปลาย ปลายใบมนจนเห็นได้ชัด ขนาดใบกว้างกว่าน้อยหน่า ดอกมี ขนาดใหญ่หนาอวบ น้ำ สีเหลือง กลีบดอกด้านนอกขอบชิดกัน ผลรูปไข่ทรงตันอวบ น้ำคล้ายกับ ผลขนุนขนาดเล็ก ผิวผลสีเขียว เวลาแก่หรือสุกเป็นสีเขียวปนน้ำตาลอ่อน มีหนามอวบน้ำที่ผิวขอบ ผลเนื้อสีขาวมีน้ำมาก มีรสหวานอมเปรี้ยว เหมาะสำหรับคั้นน้ำ ในประเทศอินโดนีเซียจะคั้นน้ำ ทูเรียนเทศบรรจุและวางขายทั่วไป ในประเทศเปอตาริก ปลูกใช้น้ำคั้นทำเหล้า ส่วนเนื้อใช้ทำ แอลกอฮอล์ และทำขนม ในบ้านเมืองเรายังปลูกกันน้อยและไม่ค่อยมีอุตสาหกรรมรองรับ ทูเรียนเทศขึ้นได้ดีในที่ที่มีฝนตกชุก และดินชื้นแฉะ

3. น้อยโหน่ง (*Custard apple : Bullock's heart : Annona reticulata Linn.*) เป็นพืชตระกูลน้อยหน่าอีกชนิดหนึ่ง มีความทนทานต่อความแห้งแล้ง และความหนาวเย็นน้อยกว่าน้อยหน่าไม้ได้ ต้นมีขนาดความสูง 5-8 เมตร กิ่งอ่อนมีขน แต่กิ่งแก่ไม่มีขน ใบ รูปหอก หรือปลายใบแหลมหรือป้าน ไม่มีขนที่แผ่นใบ ใบมีขนเล็กน้อยมีเส้นกลางใบและเส้นแขนง ดอกออกเป็นกลุ่มแตกออกจากกิ่งใหม่ กลีบดอกสีเขียวมะกอกหรือเหลืองปนม่วง เกสรตัวเมียเห็น ได้ชัด ผลจะโตกว่าน้อยหน่า ผลมีสีเขียวหรือน้ำตาลแดง เมื่อสุกหรือแดง เฉพาะด้านที่โดนแสงแดด เนื้อสีขาวเหมือนไขมีลักษณะเป็นเม็ดเล็ก ๆ อันที่จริง รสชาติของน้อยโหน่งไม่ค่อยดีนัก มัน ๆ ไม่ค่อยหวาน เนื้อบาง แต่ก็ยังมีขายอยู่ในท้องตลาดเช่นกัน บ้านเราจะปลูกน้อยโหน่งกันมากใน ภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ น้อยโหน่งเป็นผลไม้ที่ทนทานต่อความแห้งแล้งได้ดีพอควร อาจใช้เป็นต้นตอในการขยายพันธุ์ได้

4. อะติมีวซ่า (Atemoya) ซึ่งเกิดจากการผสมระหว่างน้อสห่น่า กับเชอริมีวซ่า แต่ส่วนใหญ่แล้วจะเรียกกันว่า "น้อสห่น่าออสเตรเลียส" แทนอะติมีวซ่า สาเหตุที่เรียกว่าน้อสห่น่าออสเตรเลียสนั้นเพราะว่าได้มีผู้นำเอาพันธุ์มาจากประเทศออสเตรเลีย มาปลูกที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จึงได้เรียกชื่อตามแหล่งที่มาว่า น้อสห่น่าออสเตรเลีย ซึ่งสามารถที่จะจำได้ง่ายกว่าอะติมีวซ่า อะติมีวซ่านี้ปลูกแพร่หลายในอเมริกา ออสเตรเลีย อิสราเอล ไทย สำหรับในประเทศไทยสามารถปลูกได้ทั่วทุกภาค ของประเทศ แต่มีความทนทานต่อความแห้งแล้งได้ดีกว่าอะติมีวซ่า คือมีความทนทานเท่า ๆ กับ น้อสห่น่า บางพันธุ์ต้องการพื้นที่ที่มีภูมิอากาศแบบหนาวเย็นและสูงจากระดับน้ำทะเลมาก ๆ ถึงจะออกดอกติดผลได้ดี ส่วนต้นและใบมีขนาดใหญ่กว่าน้อสห่น่าทั่วไป ลำต้นกลมเมื่อยังอ่อนมีสีเขียว ใบมีรูปร่างลักษณะต่าง ๆ กันตามพันธุ์ที่ปลูก เช่น รูปไข่ รูปหอก ผลมีลักษณะคล้ายกับเชอริมีวซ่า คือ เป็นรูปหัวใจ กลม ผิวค่อนข้างเรียบ บางพันธุ์มีหนามหรือเป็นปุ่มคล้ายหัวนม เนื้อหนา เวลาปอกเปลือกสามารถปอกได้ออกทั้งหมดเหมือนน้อสห่น่าหนึ่ง บางพันธุ์มีรสหวานเป็นที่ทราบกันแล้วว่า อะติมีวซ่า เป็นลูกผสมดังนั้นการขยายพันธุ์โดยใช้เมล็ดอาจทำให้กลายพันธุ์ได้ง่าย การแก้ปัญหาโดยการ ติดตาม หรือตอกลง อาจจะใช้น้อสห่น่าเป็นต้นตอก็ได้ อะติมีวซ่าที่นำมาปลูกในประเทศไทยมีหลายพันธุ์ เช่น

4.1 อัฟริกันไพรด์ (African pride) ลักษณะใบรูปกว้างประมาณ 12 ซม. ยาว 18 ซม. ผิวผลเรียบ น้ำหนักของผล 200-700 กรัม รสหวาน ผลดกมาก มีเมล็ดมาก

4.2 พิงค์แมมมอธ (Pink memmoth) ชาวสวนแถวกลางดงเรียกว่า "คิงบางมด" มีรสหวานจัด ผลโต ขนาดผล 300-900 กรัม ผลมีสีเขียวอมเหลือง เมื่อแก่เต็มที่จะมีสีชมพู ผิวขรุขระมีขนรูปค่อนข้างกลม ติดผลไม่ดก

4.3 คูชีไอแลนด์ (Coochi Island) ต้นมีขนาดใหญ่ ใบกว้างและใหญ่กว่า 2 พันธุ์แรกที่ถูกนำมา ผลมีรูปหัวใจ หนัก 400-1,100 กรัม รสหวานอร่อย เนื้อหนา เมล็ดน้อย แต่ผลไม่ค่อยดก

4.4 แบริดเลย์ (Bradley) ต้นและใบขนาดเดียวกับพันธุ์เพจ ผลค่อนข้างมาทางน้อสห่น่าบ้านเรา ตาใหญ่ น้ำหนักผล 150-220 กรัม ผลติดดก รสหวานจัด

ภาคผนวก ข.

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

ชุดที่...

คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

แบบสอบถาม

เรื่อง

การศึกษาสภาพการผลิตน้อยหน้าในท้องที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ปีการผลิต 2535
 ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....อยู่บ้านเลขที่.....
 หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

คำแนะนำการตอบแบบสอบถาม

1. ให้ขีดเครื่องหมาย / ลงใน () 2. ให้เติมค่าในข้อที่เว้นช่องว่าง
3. แบบสอบถามมี 4 ตอน

ตอนที่ 1. สภาพพื้นฐานโดยทั่วไป ของเกษตรกร

1. เพศ
 ชาย หญิง
2. อายุ.....ปี
3. นับถือศาสนา
 พุทธ อิสลาม
 คริสต์ อื่น ๆ (ระบุ).....
4. ระดับการศึกษาสูงสุด (ระบุ).....
5. สถานภาพ
 โสด แต่งงาน หม้าย หย่า

6. จำนวนสมาชิกในครัวเรือนทั้งหมด.....คน
 จำนวนสมาชิกที่ใช้แรงงานในส่วนน้อยหน้าจำนวน.....คน
7. ท่านปลูกน้อยหน้ามานานแล้ว.....ปี
8. อาชีพเสริมของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 อาชีพ)
 () ไม่มี () ทำการเกษตร ระบุ(ชนิดที่ทำ) 1).....
 () รับจ้าง 2).....
 () ค้าขาย () อื่น ๆ (ระบุ).....
9. ครอบครัวยุคของท่านมีเนื้อที่ทำกรเกษตรทั้งหมด.....ไร่
 ไร่ในการทำส่วนน้อยหน้าจำนวน.....ไร่
 น้อยหน้าที่ให้ผลผลิตแล้วจำนวน.....ไร่
10. เหตุผลที่ท่านปลูกน้อยหน้า (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
 () เพื่อนบ้านชักชวน () รายได้ดี () ต้นทุนการผลิตต่ำ
 () ทางราชการส่งเสริม () เป็นที่นิยมของผู้บริโภค () ทนต่อโรคและแมลง
 () ให้ผลผลิตสูง () อื่น ๆ (ระบุ)
11. ท่านใช้แรงงานจากไหนในการทำส่วนน้อยหน้า
 () แรงงานในครอบครัว () แรงงานจ้าง
 () แรงงานในครอบครัวและแรงงานจ้าง
12. ท่านจ้างแรงงานโดยวิธีใด (ตอบได้มากกว่า 1 วิธี)
 () จ้างประจำ () จ้างชั่วคราวเป็นรายวัน
 () จ้างเหมา () อื่น ๆ (ระบุ).....
13. ท่านใช้เงินทุนแหล่งใดในการทำส่วนน้อยหน้า
 () เงินตนเอง () เงินกู้
 () เงินของตนเองและเงินกู้

14. ในกรณีที่คุณทำกำไรมาจากแหล่งใด

- () ญาติพี่น้อง () เพื่อนบ้าน
 () ช.ก.ส. () สหกรณ์การเกษตร
 () ธนาคารพาณิชย์ () พ่อค้านายทุนในท้องที่ () อื่น ๆ (ระบุ).....

ตอนที่ 2. ข้อมูลด้านการผลิตนอชหน้า

1. พันธุ์นอชหน้าที่ท่านปลูก (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- () ฟ้าส () หนึ่ง
 () พันธุ์ผสม () อื่น ๆ (ระบุ).....

2. ท่านปลูกนอชหน้าใช้ระยะห่างระหว่างต้น.....เมตร

ระยะระหว่างแถว.....เมตร

3. ท่านใส่ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกหรือไม่

- () ไม่ใส่
 () ใส่ คือ.....ปีละประมาณ.....ครั้ง

4. ท่านใส่ปุ๋ยเคมีหรือไม่ ถ้าใส่สูตรอะไร

- () ไม่ใส่ (เพราะ).....
 () ใส่สูตร.....จำนวน.....ครั้ง/ปี
 สูตร.....จำนวน.....ครั้ง/ปี
 สูตร.....จำนวน.....ครั้ง/ปี

5. มีการตัดแต่งกิ่งนอชหน้าหรือไม่

- () ตัดแต่ง เพราะ.....
 () ไม่ตัดแต่งเพราะ.....

6. ท่านป้องกันกำจัดโรคแมลงที่รบกวนหรือไม่

- () ไม่เคยป้องกันกำจัด () ป้องกันกำจัด

7. ท่านป้องกันกำจัดโดยวิธีใด

- () ใช้สารเคมี () ตัดส่วนที่เป็นโรคทิ้ง () เผาทำลายต้นที่มีโรค

8. ท่านป้องกันกำจัดวัชพืชด้วยวิธีใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ใช้สารเคมี () ใช้วิธีถาง และคายน
() ใช้เครื่องตัดหญ้า () อื่น ๆ (ระบุ).....

9. ระยะเวลาในการเก็บเกี่ยวน้อยหน้า

ก. ช่วงให้ผลผลิตน้อย (เดือนพฤษภาคม) ทำการเก็บเกี่ยวผลผลิต

ห่างกันครั้งละ.....วัน จำนวนผลผลิต/ไร่/ครั้งประมาณ.....กิโลกรัม

ข. ช่วงให้ผลผลิตมาก (เดือนกรกฎาคม-เดือนสิงหาคม) ทำการเก็บเกี่ยวผลผลิต

ห่างกันครั้งละ.....วัน จำนวนผลผลิต/ไร่/ครั้งประมาณ.....กิโลกรัม

10. ลักษณะของผลที่ท่านเก็บเกี่ยวเป็นระยะที่วันสุก

- () เก็บผลระยะ 1 วันสุก
() เก็บผลระยะ 2 วันสุก
() เก็บผลระยะ 3-4 วันสุก
() อื่น ๆ (ระบุ).....

11. ท่านขายผลผลิตให้กับใคร (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- () พ่อค้าและแม่ค้าชาจร
() พ่อค้าและแม่ค้าจากตลาดสี่มุมเมืองหรือตลาดปากคลองตลาด ที่มีโรงรับซื้อใน
เขตอำเภอปากช่อง
() พ่อค้าและแม่ค้าภายในอำเภอปากช่อง
() อื่น ๆ (ระบุ).....

ตอนที่ 3. ต้นทุนและรายได้จากการผลิตน้อยหน้า

ต้นทุนการผลิตน้อยหน้า

รายการ	ระยะก่อนให้ผลผลิต (เริ่มปลูก-อายุ 3 ปี) (บาท/ปี)	ระยะให้ผลผลิต (อายุ 4-10ปี) (บาท/ปี)
--------	--	--

ต้นทุนผันแปร

1. ค่าใช้จ่ายทางด้านวัสดุ

ค่าพันธุ์
ค่าปุ๋ย
ค่าสารเคมี
อื่น ๆ

2. ค่าจ้างแรงงาน

เตรียมดิน
ถางและคายนหญ้า
ใส่ปุ๋ย
ฉีดสารเคมี
เก็บเกี่ยวและรวบรวมผลผลิต
ขนส่ง

ต้นทุนคงที่

1. ที่ดิน

เป็นของตนเอง (ค่าภาษีที่ดิน)
เช่า (ค่าเช่า)

2. ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือและอุปกรณ์

เครื่องมือและอุปกรณ์	มูลค่า(บาท)	อายุการใช้งาน(ปี)
รถแทรกเตอร์ติดไถพรวนหญ้า
เครื่องพ่นยาแบบติดกับรถแทรกเตอร์
กรรไกรสำหรับตัดแต่งกิ่ง
มีดค้ายหญ้า
เครื่องขัง
จอบ
อื่น ๆ
.....
.....
.....

รายได้

จำนวนผลผลิต(กิโลกรัม/ไร่/ปี)

ราคาซื้อขายได้(บาท/กิโลกรัม)

.....

.....

ตอนที่ 4. ปัญหาและอุปสรรคการผลิตน้อยหน้า

1. ท่านมีปัญหาทางด้านการผลิตอย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- () ขาดแคลนเงินทุน
- () ขาดแคลนแรงงาน
- () โรคและแมลงรบกวน
- () ขาดความรู้ทางวิชาการ
- () ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์
- () สารเคมีราคาแพง
- () ปุ๋ยเคมีราคาแพง
- () ขาดน้ำ
- () อื่น ๆ (ระบุ).....

2. ท่านมีปัญหาในการจำหน่ายผลผลิตอย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- () ราคาผลผลิตไม่แน่นอน
- () ไม่มีอำนาจต่อรองทางการตลาด
- () ขาดข้อมูลและข่าวสารทางการตลาด
- () การคมนาคมไม่สะดวก
- () อื่น ๆ (ระบุ).....

ลงชื่อผู้สัมภาษณ์.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

